

KIELI KESKUS TELUA

6/1994

Language Centre News

Kolumninvaltaajat	1
Kielistudioamanuenssien 20-vuotisjuhlaseminaari Anna Kyppö	3
Voi miten houkullista kielitiedettä Oulussa Mirja Tarnanen	4
1994 Sietar Europa Anne Formisto	8
"Stilfragen" Bericht über die 30. Jahrestagung des Instituts für deutsche Sprache Mannheim Christoph Parry - Sabine Ylönen	11
Fachsprachenseminar Wirtschaftsdeutsch "Formen der Unternehmenskommunikation" Birgit Kretschmann	15
KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY	
Fackspråk	19
TIEDOTUKSIA - INFORMATION	
Korkeakoulujen kielikeskus tiedottaa	21
Nauhoitepalvelu tiedottaa	22

KIELIKESKUSTELUA

Language Centre News

Julkaisija:

Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
PL 35
40351 Jyväskylä
Telefax 941-603 521

Vastaava

toimittaja:

Hannele Dufva
puh. 941-603 535
E-mail: dufva@finjyu.bitnet

Toimittajat:

Minna-Riitta Luukka
puh. 941-603 533
E-mail: luukka@finjyu.bitnet

Sabine Ylönen

tel. 941-603 534
E-mail: saby1@jylk.jyu.fi,
saby1@tukki.jyu.fi

Ilmoitukset:

Helena Valtanen
puh. 941-603 542
E-mail: valtanen@jyu.fi

Ilmestyy 10 kertaa vuodessa
Tilaushinnat 1994:
Vuosikerta 100 mk
Ulkomaat 150 mk

Ilmoitushinnat:
1/1 s. 1000 mk
1/2 s. 500 mk
Materiaalin tulee olla toimittajassa ilmestymiskuukautta edeltävän kuun 15. päivään mennessä.

KOLUMNINVALTAAJAT

Tukka putkella kesään

Kesä ei tutkijalle ole suinkaan löhöilyaikaa. Koko toukokuu on mennyt seminaareissa ja konferensseissa istuessa, kesäkuukin on jo täyteen buukattu elokuusta puhumattakaan. On pysyttävä ajan hengessä, kansainvälistyttävä, kotimaaisguruiltava ja trendistyttävä. Vaikka sitten omalla kustannuksellaan. Suositaan ovatkin tästä syystä lisänneet camping-matkailu ja ikääntyneiden interrailit. Kotimaista on pakko suosia, varsinkin jos sattuu omistamaan tiuhan sukulaisverkoston ympäri Suomennientä. Tässä tulee viimehetken vihjeitä niille, joilla jokunen aukko vielä allakassa lymyää. Mikä on ilmassa, mikä muodikasta? Missä ensi syksyn hitit? Katsotaanpa:

Tämä sopii paksupussisille: areaalilingvistiikan ja kielitypologian graduate school - ensin peruskurssi Norjan Lapissa - tammikuussa jatkokoulutusta Havaijilla - kenttätyöskentelyä Hokkaidolla - loppuseminaari Kapkaupungissa...

Makupala syvällisille: kriittis-filosofisen kognitioteoreettisen kielenoppimisen viikonloppukurssi: arkikokemuksien kautta syvärakenteiden universaaliin ymmärtämiseen?

Erikoisuudentavoittelijoille ja kaikille vannoutuneille SM-ihmisille: Government and Binding -kollokvio Berliinissä kuulostaa hyvältä. Kuka hallitsee ketä? Oletko subjekti vai objekti? Oheisriippuvuus vai transformaatio? Pikanttina lisänä vielä Oral Skills workshopkin.

Itseenäetsiville: kolmipäiväinen Muuntuneet kielitietoisuuden tilat -seminaari marraskuussa San Franciscossa. Tarjolla workshoppeja unissa- ja kielilläpuhumisesta. Ohjelmassa LSD-ekskursio.

Eklektiikkaan taipuvaisille: Jyväskylässä järjestettävässä monitieteisessä symposiumissa tutkaillaan Alvar Aallon rakenteiden funktionalistista selittämistä kriittisen viestintäsemiotiikan näkökulmasta ja pohditaan rakennusten kieliopin merkitystä suomalaisen kulttuuri-identiteetin synnyssä.

Yksityiskohtia rakastaville: Lontoossa järjestetään seminaari, jonka aiheena on vieraanvaraisuuteen liittyvät ele-metaforat punjabin kielessä.

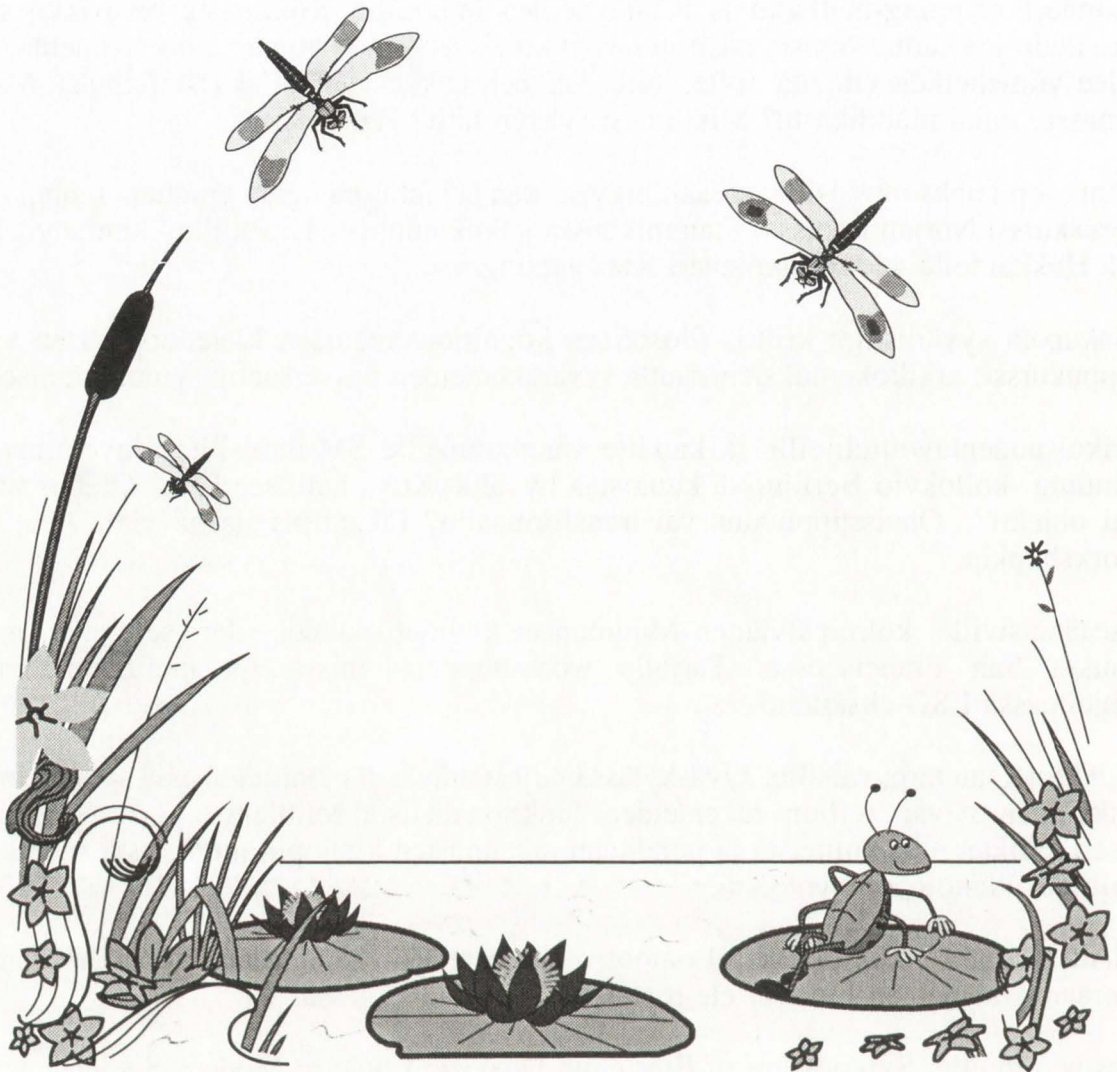
Tosihemmoille: Symposium of Epistemic-Doxastic Logic in Modern Society.

Trendinmetsästäjille tarjontaa piisaa. Annamme vinkiksi vain muutamia kuumimpia hakusanoja: kriittinen (lingvistiikka, diskurssianalyysi jne), kognitio, metafora, dialogismi, sosiaalinen konstruktionismi, interaktionismi, genre, narratiivi, etnografia, tietoisuus, strategia, kaikki meta-alkuiset....

Nyt täytyy vain tehdä näppärä esitelmäpohja, josta helposti saa väännettyä tarinan tarpeeseen kuin tarpeeseen.

Innokasta kesää toivottavat
Dumsky & Lukoff

LEPPOISAA KESÄÄ!

KIELISTUDIOAMANUENSSEIN 20-VUOTISJUHLASEMINAARI

Anna Kyppö
Korkeakoulujen kielikeskus

26. - 27. toukokuuta kokoontuivat kieli-
studioamanuenssit Jyväskylään viettämään
amanuenssipäiviä jo 20. kertaa.

20-vuotisjuhlan kunniaksi oli järjestetty
juhlaseminaari, jonka epävirallisena tee-
mana oli opetuksen ja oppimisen kehiti-
täminen. Raija Markkanen Korkeakoulujen
kielikeskuksesta totesi avajaispuheessaan
miten kielten opetus Suomessa on
muuttunut. Jos 20 vuotta sitten korostettiin
opetusta, niin tänään keskitytään enemmän
oppimiseen. Kielten opetuksessa Suomessa
on saatu paljon aikaan.

Maisa Martin Jyväskylän yliopiston
kielikeskuksesta toi esille amanuenssien
merkityksen tässä kehityksessä. Amanu-
enssi-sanahan on alunperin merkinnyt
latinan kielessä "aina käsillä tai käytet-
ävissä olevaa orjaa".

Pirkko Lindqvist Turun yliopiston kieli-
keskuksesta herätti monissa nostalgisia
muistoja näyttämällä vanhoja diakuvia...

Pekka Lehtiö Teleste Oy:stä piirsi tulevai-
suuden kuvia. Kun puhutaan valmen-
nuksesta tulevaisuutta varten, tarkoitetaan
multimediaa. Multimedia numero yksi on
hänen mielestään video ja yleensä digi-
taaliset mediat.

Pirkko Lindqvist näytti tietä miten voi
kulkea oppimateriaalien viidakossa esit-
tämällä Turun yliopiston kielikeskuksessa
kehitettyä AV-materiaali tietopankkia
LABLIBia. Tällaista data-pankkia selväs-
tikin tarvitaan kielten opetuksessa, koska
kehitystä ja tietojen tulvaa ei voi pysäyttää.
LABLIBia on kehitetty 20 vuoden ajan ja
tällä hetkellä on käytössä jo sen kahdeksas
versio.

ATK:sta päästiin CD-ROMeihin osal-
listumalla Christian Jensenin CD-ROM
multimediakieliohjelmien esitykseen ja sen
jälkeen tutustuttiin interaktiivisen videon
hyödyntämiseen opetuksessa. Olavi Nöjd
Jyväskylän yliopiston OKL:sta demonstroi
miten kielenopetusta integroidaan muihin
aineisiin vuorovaikutteisen videon avulla.
Vuorovaikutteisen videon synonyymiksi on
otettu laaja-alaisempi termi vuoroviestintä.
Opettajien perus- ja täydennyskoulutusta
varten on OKL:ssa tuotettu vuorovaikut-
teinen video-ohjelma "Esteettinen kasvatus
kokonaisopetuksessa". Vuoroviestintä on
osoittautunut opettajien täydennyskoulu-
tukseen hyvin soveltuvaksi työtavaksi.

Anna Kyppö Korkeakoulujen kielikes-
kuksesta esitteli KKKK:n nauhoitepalvelua
ja sen viimeisintä tuotantoa.

Ola Berggren Lappeenrannan teknillisen
korkeakoulun kielikeskuksesta puhui suul-
lisen kielitaidon testaamisesta kielistudiossa.
Hän esitti testin Foreign Language for
Working and Travelling Abroad sekä teki
hyvän katsauksen puhutun kielen tes-
taamiseen.

Atk-luokassa tutustuttiin Jyväskylän yli-
opiston kielikeskuksen tukijärjestelmään
KIEKUun, opiskelijoiden ilmoittautumis-
järjestelmään, jota osallistujille esitteli Timo
Huhtamäki.

Lopussa todettiin taas kerran, että kehitystä
ei voi pysäyttää. 20 vuotta sitten tulivat
kielistudiot, noin 10 vuotta sitten tieto-
koneet, nyt ovat ajankohtaisia CD-ROMit ja
multimediat... Mitä mahtaa tapahtua 10-20
vuoden kuluttua?

VOI MITEN HOUKULLISTA KIELITIEDETTÄ OULUSSA?

Mirja Tarnanen
Jyväskylän yliopisto

Oulun yliopistossa vietettiin 6.-7. touko-kuuta SKY:N XXI kielitieteen päiviä. Keväisen aurinkoisessa Oulussa tarkasteltiin kielen olemusta monesta eri näkökulmasta. Esitelmissä muun muassa kaadettiin pragmatiikan raja-aitoja, esiteltiin arabigrammaattikkojen käsityksiä kielen synnystä ja kehityksestä, pohdittiin, miten todellista maailman kielten erilaisuus on sekä vertailtiin suomen ja unkarin fonotaksia. Aiheita lienee siis riittänyt itse kunkin makuun.

Esitelmät oli järjestetty viiteen sektioon, joten paikoin oli vaikea valita, mitä esitelmää menisi kuuntelemaan. Onneksi apuna oli abstraktivihkonen. Kielitieteen päivien ohjelma piti hyvin kutinsa, mikä helpotti siirtymistä esitelmästä ja tilasta toiseen. Toki joskus esitelmä tai sen jälkeinen keskustelu jäi harmittavasti aikataulun vuoksi kesken. Toisaalta esitelmän jälkeisessä vajaassa kymmenessä minuutissa ei ehdikään syttyä keskustelua. Aika sallii pari kysymystä ja vastaukset niihin. Käyn seuraavassa katsauksessa läpi kuulemistani esitelmistä sellaisia, jotka pyrkivät ajatuksiin vielä päivien jälkeenkin.

Radikaalipragmatiikkaa

Saara Haapamäki lähestyi maanjäristyksen tavoin additiivista pragmatiikkaa. Talo, jossa pragmatiikan kerros on sulassa sovussa fonologian, morfologian, syntaksin ja semantiikan kerrosten kanssa, joutaa radikaalien mielestä tuhoutua. Tilalle jälleenrakennetaan vain yksikerroksinen talo pragmatiikasta. Perinteisiä kielen osa-alueita ei siis itse asiassa tarvita, koska radikaalin näkemyksen mukaan ei ole mitään järkeä

tutkia esimerkiksi morfologiaa erillisenä kielen ilmiönä. Morfologia kuten muutkin kielen osa-alueet ovat kaikki olemassa vain siinä kontekstissa, jossa kieltä käytetään. Fonologia, morfologia, syntaksi ja semantiikka ovat kielenkäyttöä siinä missä pragmatiikkakin. Näin ollen esimerkiksi kaikki semantiikka on pragmatiikkaa.

Kun ajatusketjua jatketaan, voidaan kaikki sisällyttää pragmatiikkaan. Saadaan siis ehtolause: Jos kaikki on pragmatiikkaa, mikään ei ole pragmatiikkaa. Eläköön logiikka ja suhteellisuus! Itse asiassa koko termiä pragmatiikka ei tarvita, koska yläkäsite lingvistiikka alakäsitteineen on kokonaisuudessaan pragmatiikkaa. Mitä jää jäljelle, kun perinteisiä käsitteitä ei enää tarvita? Puhummeko pragmatiikasta, lingvistiikasta vai kielenkäytöstä? Kerrommeko tutkivamme kielenkäyttöä vai yksiselitteisesti vain kieltä, koska kieli on olemassa vain käyttökontekstissaan.

Haapamäki lähestyi aihettaan provokaatiivisesti, mikä lienee jakanut kuulijat kahteen ryhmään. Perinteisten käsitysten uhmaaminen lienee herättänyt osassa kuulijoista defensiivisyyttä ja osassa taasen sisäisiä hurraahuutoja siitä, että joku uskaltaa julkisesti ja vieläpä palavasti väittää kielen olevan olemassa vain käyttökontekstissaan. Välttääkseen liikaa palopuhemaisuutta Haapamäki olisi voinut ehkä enemmän perustella näkemyksiään ja problematisoida kielen jakamista kategorioihin. Esimerkiksi kontekstikäsitteen pohdiskelu olisi ollut paikallaan. Myös perinteisten kategorioiden sisältöä ja niiden merkitystä käyttökontekstissa olisi voinut pohtia. Tuskin ne joutavat niin yksioikoisesti unohdettavaksi.

Vaikka tutkimuksen aiheena olisi esimerkiksi morfologia tai syntaksi, voidaan käsittääkseni kieltä silti tutkia käyttökontekstissaan. Perinteiset kielen osa-alueet eivät ehkä ole niin räikeästi vaihtoehtoisia kaiken kattavalle pragmatiikalle. Lienee tärkeää pohdiskella myös käsitteiden todellista sisältöä eli sitä, missä merkityksessä niitä kussakin tutkimuksessa käytetään. Jos niiden käyttöön ei todellakaan sisälly kielen käyttökontekstia, silloin niiden tarpeellisuutta lienee syytä epäillä. Toisin sanoen jos kielen osa-alueista vain pragmatiikkaan sisältyy kielenkäytön funktio, on kai julistauduttava perin pohjin radikaaliksi.

Kieli - Balganin makkaraa vai jumalallista alkuperää?

Radikaalia tai ei mutta kielen jako normittamattomaan ja normitettuun kieleen oli tallella. Puhekielestä kun ei puhuta ilman, että viitataan normitettuun kieleen. Ja niinhän sen kai täytyy ollakin. Olisiko kuitenkin mahdollista tarkastella puhekieltä niin, että sen ei katsottaisi olevan poikkeama normitetusta kielestä. Miksi normitettu yleiskieli ei voisi olla yhtä hyvin poikkeama normittamattomasta puhekielestä? Itse asiassa meillehän opetetaan, että yleiskieli on väitellen rakennettu eri murteiden piirteistä. Muna vai kana - puhuttiinko ensin yleis- vai puhekieltä? Vastauksella ei liene väliä, mutta käsitys, jonka mukaan puhekieli olisi jollakin tavalla hairahdus tai poikkeama yleiskielestä, on ainakin kronologisesti epälooginen.

Lingvistin näkökulmasta kieli voi olla selkeästi normitettua tai normittamatonta, oikein tai väärin käytettyä. Varsin usein kielitieteessä ollaan oltu tyytyväisiä lingvistin näkökulmaan, ja se on riittänyt. Esimerkiksi kielenhuoltajat tuntuvat odottavan, että kielenkäyttäjät ilman muuta yhtyvät heidän näkemyksiinsä. Kielellisesti kansalaistottelemattomat eivät voi kuitenkaan aina olla väärässä. Mitä itse asiassa merkitsee esimerkiksi normi tavalliselle

ihmiselle? Onko sen merkitys sama maallikolle ja lingvistille ja pitäisikököän merkityksen olla sama molemmille?

Hannele Dufva kysyi esitelmässään, mitä maallikot ajattelevat kielellisistä hairahduksista eli virheistä? Hän käsitteli kysymykseen vastatessaan tavallisten ihmisten virheenselitysmalleja. Maallikot olivat joutuneet ottamaan kantaa erilaisiin kielenkäytön ongelmiin kuten kieliopillisiin ja sosiaalisesti sävyttyneisiin keskustelun kömmähdyksiin. Kyselyyn osallistuneiden välillä oli paljon eroja. Dufva jakoi havainnoijat kielitietoiseihin, jotka kuuntelevat ja katselevat kieltä ja virhetietoiseihin, jotka keskittyvät vain virheisiin selittämättä niitä. Samantyyppinen jako toteutuu kaikkien kielenkäyttäjien kohdalla, myös lingvistien.

Mielenkiintoista virheiden selityksissä olivat mielikuvat siitä, kuka tekee kyseisiä virheitä. *Balganin makkaraa* ostavat mummot, maalaiset, kouluttamattomat, tietämättömät, paniikkihäiriöiset ja seurapiirijännittäjät... Samat tyypit matkustavat myös Prysseliin. Tuskin moni kuulijoista edes huomaa, että puhuja sotkee pehmeät ja kovat klusiilit. Havainnoijilla näyttää kuitenkin olevan selkeä mielikuva siitä, kuka saattaisi ne sotkea, ei ainakaan koulutettu ja sivistynyt henkilö. Mitenhän virhettä tai lipsahdusta arvioisi henkilö, jonka omassa äännerepertuaarissa esimerkiksi b ja p vaihtaisivat paikkaa? Ehkä hän suhtautuisi lipsahduksiinsa ns. farisealaisesti kuten osa havainnoijista. Virheitä tekevät siis kaikki muut, kuten lapset ja ulkomaalaiset, mutta minä en.

Kaiken kaikkiaan Dufvan mukaan tavalliset ihmiset osaavat analysoida virheitä ja lipsahduksia. Kielitieteilijöillä voisi olla syytä ottaa huomioon myös maallikoiden näkökulma kieleen. Virheiden ja lipsahdusten analysointiin oli kylläkin voinut vaikuttaa se, että ne esitettiin haastateltaville kirjoitettuna, jolloin niitä tarkastelee helpommin normatiivisesti kirjoitetun kielen mukaan. Virheellisyyden astetta voisi olla mielenkiintoista tarkastella vuoropuhelusta,

josta ne ehkä eivät erottuisi virheinä niin helposti kuin kirjoitetusta kielestä. Dufva pohtikin esitelmässään sitä, mikä on virhe puheessa sekä kyseenalaisti puhekielen virheellisyyskäsitystä.

Arabigrammatikot olisivat vastanneet 1000 vuotta sitten kysymykseen, mikä on virhe, hieman toisin. Jaakko **Hämeen-Anttilan** esitelmästä piirtyi mielenkiintoisesti kuva arabigrammatikkojen käsityksistä. Revelationistit, jotka uskoivat kielen olevan jumalallista alkuperää, käsittivät arabian muuttumattomana kielenä, joka manifestoitui täydellisenä 500-600-lukujen beduiinirunoudessa ja Koraanissa. Kielen muutos miellettiin yksinomaan rappeutumisena, väärin puhumisena. Kielelliset muutokset hyväksyttiin, jos ne olivat esiintyneet ennen fiksaatiota. Mohammedin jälkeen arabian kieli saattoi arabigrammatikkojen mielestä muuttua vain sanastollisesti, jolloin siitä mm. katosi "pakanallista" sanastoa.

Revelationistit jakoivat kielentutkimuksen esi-islamilaiseen ja islamilaiseen kauteen. Kielellistä vaihtelua ei näin ollen otettu lainkaan huomioon. Arabian kielen tutkimuksessa tehtiin selvä jako oikean eli Mohammedin jälkeisen arabian ja väärän eli esi-islamilaisten arabian välillä, minkä vuoksi kielen perustaksi tuli hyvin normatiivinen ja staattinen muoto. Arabigrammatikkojen kielentutkimuksen ei voidakaan katsoa perustuvan mihinkään kielitieteeseen länsimaisessa mielessä.

Vaikka arabigrammatikot saattaisivat näyttää - meidän länsimaisesta näkökulmastamme katsoen - olleen metodologisesti eksyksissä, meillä ei ole silti syytä olla arvioimatta myös omia käsityksiämme. Uskallan luulla, että metodologiseen keskusteluun ei olla koskaan liian valmiita, kypsiä tai päteviä. Lienee aina syytä kysellä omien metodien validiutta ja keskustella niistä. Eikö olisi antoisaa keskustella vaikkapa vielä tekeillä olevasta työstä tekeillä olevana työnä ja pohtia keskustellen tekijän kanssa työn ongelmia? Tulosten itsetarkoitus voi joskus viedä pohjan sinänsä mielen-

kiintoiselta ja tarpeelliselta tutkimusaiheelta.

Kuka pelkää koulukielioppia?

Kielitieteen päivien ohjelma huipentui kollokvioon, jossa esiteltiin opetusministeriön vuonna 1993 asettaman kielioppityöryhmän (pj. Auli **Hakulinen**, jäs. Anneli **Kauppinen**, Matti **Leiwo**, Heikki **Paunonen**, Anneli **Räikkälä**, Pauli **Saukkonen**, Valma **Yli-Vakkuri**, Jan-Ola **Östman** ja siht. Irja **Alho**) mietintöä. Koulukieliopin muotoon on kajottu viimeksi vuonna 1915, joten jo oli aikakin tarkastella uudemman kerran, mitä koulukielioppi itse asiassa sisältää ja miten se toimii tämän päivän koulumaailmassa. Kollokvion puheenjohtajana toimi SKY:n puheenjohtaja **Markku Filppula**.

Kollokviiossa perusteltiin kieliopin tarvetta mm. seuraavasti: Kielioppia tarvitaan, koska maailman ja varsinkin EY:n vähemmistökielisenä suomalainen tarvitsee tietoisuutta omasta kielestään. Kielioppiopetuksen suomalla kielitietoisuudella katsotaan myös olevan yleissivistävää merkitystä. Lisäksi kielioppi on väline, joka antaa ulottuvuuden tarkastella omaa kieltä sekä ohjaa metalingvistiseen päättelyyn. Kielioppia tarvitaan minäkuvan ja oman kielitietoisuuden kehittämisen lisäksi vieraan kielen oppimisessa. Jos oma kieli ja sen rakenne tunnetaan hyvin, voidaan vieras kieli omaksua nopeammin. Mietinnön perustelut näyttävät osoittavan sen, että koulukielioppia ei olisi enää mitään syytä pelätä. Vaikka sisältö puhuu puolestaan, on kuitenkin pakko kysyä, miten käytännön opetustyössä oppilaat motivoitaisiin kieliopin opiskeluun sekä ohjattaisiin kielelliseen ajatteluun.

Mietinnön nimi Kieli ja sen kieliopit - opetuksen suuntaviivoja kuvaa työryhmän mielestä hyvin kielioppien monilukuisuutta. Työryhmän mielestä yksikään kielioppien teoreettisista malleista ja kuvauksista ei sovi sinällään koulun käyttöön. Koulukieliopin on oltava eklektinen niin, että siinä kuva-

taan kieltä nimenomaan rakenteen ja käytön kannalta. Kieliopin eklektisyys ja perinteisen kielioppikäsitteen laajentaminen näkyy mm. siinä, että kun välillä klassinen *trivium* (=grammatiikka, retoriikka, dialektiikka) oli kutistunut pelkäksi grammatiikaksi, retoriikka on nyt tekemässä näyttävää paluuta. Lisäksi kielioppiin sisällytetään puhekieltä entistä enemmän sekä sosiologisia ja sosiolingvistisiä näemyksiä. Myös semantiikka ja pragmatiikka ovat mukana. Yleensäkin mietinnössä haetaan kommunikatiivista ja affektiivista asennetta kielioppiin.

Työryhmän edustajat (Auli Hakulinen, Irja Alho ja Pauli Saukkonen) korostivat sitä, että kielioppi toimii ennen kaikkea ideatasolla. Sen tarkoitus ei ole sanoa suoraan, miten kouluissa tulisi kielioppia opettaa. Työryhmä oli kuitenkin vakaasti sitä mieltä, että vanhaan koulukielioppiin ei ole paluuta. Onkin syytä kysyä, miten lukuisa äidinkielen opettajien joukko omaksuu uuden koulukieliopin? Kuinka heidät koulutetaan? Siirtymävaihe vaatineen oman aikansa.

Mietinnön sisällöstä oli pyydetty kommentoituja puheenvuoroja muiltakin kuin työryhmän jäseniltä. Päivi **Rintala** kritisoi mm. sitä, että mietinnössä jäävät käsittelemättä historiallinen kehitys, murteet ja sukukielet, jotka ovat osa suomalaista kielellistä identiteettiä. Mietinnössä korostetut kielitieto ja kielentuntemus jäävät näin vajaiksi. Lisäksi Rintalan mielestä jokainen osaa kouluun tullessaan puhetta, mutta ei välttämättä kirjakieltä, joten mietinnössä on hänen mukaansa korostettu liikaa puhekieltä. Rintalan mielestä mietinnössä on hyvää mm. funktionaalinen lähestymistapa. Päinvastoin kuin Rintala, Leena **Kirstinä** taas ylisti mietintöä. Hänelle se oli "sukupolveni unta". Hänen osaltaan painajaiset koulukieliopista tuntuivat olevan ohi. Lisäksi hän vaati, että mietinnöstä tulisi

tenttikirja äidinkielen opettajaksi erikoistuville. Lisäksi mietintöä kommentoivat **Katri Savolainen** ja **Kalevi Pirttikoski**.

Kollokvioon oli myös merkitty yleisökeskustelu, joka kylläkin sammui jo ennen syttymistään. Kommentoidut puheenvuorot olivat liian pitkiä ja osin asian viereen osuvia. Ne puuduttivat kuulijan, joka ei tuntenut mietinnön sisältöä kuin alustusten esimerkkien verran. Kollokvio jäi ikään kuin kesken ja hyytyi alkulataukseensa nähden, mikä on harmi, koska uusi koulukielioppi tuntuu tärkeältä uudistukselta. Myös se tuntui tuhlaukselta, että yleisökeskustelu jäi niin marginaaliseksi. Paikalle oli sentään kokoontunut melkoinen joukko asiasta kiinnostuneita kuulijoita, joilla olisi voinut olla sanottavanaan varsin varteenotettavia kommentteja. Vaikka mietintö oli jo valmistunut, ei kai se tarkoita sitä, että asia oli loppuun käsitelty siltä osin. Katsottavaksi jää, millaista kielioppia huomisen koulussa opetetaan.

Miksi ihmeessä houkullista?

Houkullista-adjektiivi ei ole suinkaan kirjoittajan kömmähdyksensä vaan Dufvan esitelmästä lainattu lipsahdus: sekoitus *herkullista* ja *houkuttelevaa*. Tiedän, että munkit voivat olla herkullisia, mutta niin voi olla myös kielitiede. Muun muassa Saara Haapamäki teki esityksellään kielitieteestä herkullista, koska mielestäni hän totisesti ravisteli kuulijoitaan ja sai maistelemaan lingvistiikan käsitteistöä. Hyvä niin. Kielitiedettä voi mielestäni kuvata myös houkuttelevaksi, sillä olihan Ouluun kokoontunut varsin lukuisa joukko asiasta kiinnostuneita esitelmäsiijoita ja kuulijoita. Itse asiassa mitä vikaa houkullinen-adjektiivissa on? Sehän on näin laman aikana varsin ekonominen kontaminaatio. Että se siitä normitetusta kielestä!

1994 SIETAR EUROPA
Symposium "Europe on the Move: Fusion or Fission"
Jyväskylä 11.-13.3.1994

Anne Formisto
 Jyväskylän yliopisto

Sietar Europa -järjestön neljäs vuosittainen symposium järjestettiin 11. - 13.3.1994 Jyväskylän Laajavuoressa. Nyt ensimmäistä kertaa Suomessa järjestettyyn symposiumiin oli saapunut lähes 200 osanottajaa noin 25 eri maasta, kaukaisimmat heistä Etelä-Afrikasta, USA:sta ja Hong Kongista. Osanottajat olivat niin liike-elämään, opetukseen, koulutukseen, poliittisiin suhteisiin kuin etnisiin vähemmistöihinkin liittyvien kysymysten asiantuntijoita. Symposiumin järjestäjänä toimi Sietar Europa -organisaation lisäksi Jyväskylän yliopiston viestintätieteiden laitos. Paikalliseen järjestelytoimikuntaan kuuluivat Liisa Salo-Lee, David Marsh, Jaakko Lehtonen ja Anne Räsänen.

Sietar Europa on maailmanlaajuisen *Sietar Internationalin* vuonna 1991 perustettu eurooppalainen alajärjestö. *Sietar International* (Society for Intercultural Education, Training and Research) on 60 maassa toimiva poikkitieteellinen yhdistys, jonka yli 2000 jäsentä edustavat kulttuurinvälisen tutkimuksen ja ammatinharjoittamisen eri alueita. Yhdistyksen tavoitteena on kulttuurien, rotujen ja eri etnisten ryhmien välisen yhteistoiminnan kehittäminen.

Sietar European tavoitteena on kohdata nykypäivän Euroopan tarjoamat haasteet ja tiedostaa ne pitkät perinteet, jotka Euroopassa on eri kulttuurien rinnakkaiselosta. Tarkoituksena on, paitsi lisätä tietoisuutta kulttuurienvälisistä kysymyksistä, myös tarjota poikkitieteellistä ammatillista asiantuntemusta kulttuurienvälisissä kysymyksissä sekä tutkimusten että käytännön sovellusten muodossa. Paikalliset ja kansainväliset kongressit helpottavat tutkijoiden ja

kentällä toimivien yhteistyötä. Sietar European puheenjohtajana toimii tällä hetkellä hollantilainen Mieke **Jansen-Matthes** ja varapuheenjohtajana saksalainen Andreas **Harbig**. Liisa **Saloo-Lee** Jyväskylän yliopiston viestintätieteiden laitokselta on Sietar European hallituksen jäsen kaudella 1994-96.

Etelä-Afrikan ja Viron tilanteet esillä

Symposiumin ensimmäinen puhuja oli englantilainen sosiologi ja kouluttaja Linda **Human**, joka toimii tällä hetkellä Etelä-Afrikassa. Hän pohti esitelmässään eurooppalaisten kulttuurienvälisen kommunikaation asiantuntijoiden mahdollisuuksia peilata kulttuurienvälisen suhteiden tuntemustaan eteläafrikkalaisiin kokemuksiin. Etelä-Afrikka on kulttuurienvälisen suhteiden tutkimuksen kannalta kiinnostava maa, koska siellä rodun ja kulttuurin perusteella tapahtuva erottelu on hyvin jyrkkää ja näkyvää. Humanin esitelmän ajankohitaisuutta lisäsi se, että Etelä-Afrikan huhtikuussa järjestettävät ensimmäiset vapaat vaalit olivat lähestymässä.

Humanin mukaan eteläafrikkalaiset ovat optimistisia tulevaisuuden suhteen, mutta tosiasia on, että rotusortoa ja syrjintää esiintyy edelleen. Esitelmässään Human pohti rotusorron syitä ja totesi, että liiallinen kulttuuripiirteiden yleistäminen on usein syynä konflikteihin. Humanin mukaan Etelä-Afrikassa on vallalla useita mustia koskevia, alentavia stereotyyppioita, esim. "mustat eivät ole päteviä tässä", mikä on osasyynä ongelmiin mustien ja valkoisten kulttuurien välisissä suhteissa.

Viron entinen presidentti Arnold **Rüütel** oli symposiumin keynote-puhuja. Hänen esitelmänsä "The Baltic States - Looking back, Looking Ahead" käsitteli Baltian maiden, erityisesti Viron, historiaa, nykypäivää ja tulevaisuutta. Hän kertoi esimerkiksi, että Neuvostoliiton valloitettua Viron vuonna 1940 venäjänkielisen väestön osuus Virossa kasvoi noin kahdeksasta prosentista yli neljäänkymmeneen prosenttiin, mikä oli omiaan lisäämään kulttuurienväliseen kanssakäymiseen liittyviä ongelmia. Virolaisten kansallisen identiteetin uhkana oli Neuvostoliiton järjestelmällinen pyrkimys asutuspolitiikan avulla luoda yhtenäinen, venäjää puhuva neuvostokansa. Baltian maiden itsenäisyyden palautuminen vuonna 1991 antoi Rüütelin mukaan maille mahdollisuuden jatkaa yli viideksikymmeneksi vuodeksi keskeytynyttä kulttuurista kehitystään kohti Eurooppaa.

Erilaisten viestintätyylien huomioittaminen

Amerikkalaisen Donal **Carbaugh'n** mukaan nykyajalle on tyypillistä kulttuurienvälisen kohtaamisten yhä lisääntyvä määrä. Jotta kulttuurienväliset kohtaamiset onnistuisivat, on otettava huomioon, että eri kulttuureista tulevilla ihmisillä on erilaisia viestintätylejä. Eri maiden asukkaiden viestintätyleistä on itse asiassa olemassa erilaisia yleistäviä stereotyyppioita, joiden avulla ihmiset voivat arvioida toisiaan ja toistensa käyttäytymistä.

Suomalaisten viestintätyyliä Carbaugh luonnehti varautuneeksi ja ujoksi. Hänen mukaansa suomalaiset myös kunnioittavat keskustelun toista osapuolta ja ovat kohteliaita. Me puhumme vain silloin, kun on asiaa ja odotamme puhetta myöskin toiselta osapuolelta vain silloin, kun tällä on todellista asiaa! Puhujan tulee olla asiaansa sitoutunut ja välttää itsestäänselvyksiä. Esimerkiksi suomalaisten tapa olla käyttämättä keskustelukumppaninsa etunimeä liittyy itsestäänselvyksien välttämiseen. -Miksi käyttää nimiä, mehän tiedämme toistemme

nimet! oli Carbaughille vastattu, kun hän oli tiedustellut syytä tähän.

Viestintätyylien erilaisuuden merkitys etenkin liike-elämässä tuli esiin useissakin esitelmissä. Eräs tätä aihetta käsitellyt puhuja oli englantilainen liike-elämän konsultti Richard D. **Lewis**, joka kuvaili suomalaisten ja muista kulttuureista tulevien eroja liikeneuvotteluissa.

Viestintään liittyy myös huumorin käyttö, joka oli Svenska Handelshögskolanin opettajan Ulla **Ladau-Harjulinin** aiheena. Tekemänsä opetusvideon avulla hän toi esiin huumorin käyttöä suomalaisten ja brittien välisissä liikeneuvotteluissa. Hän totesi, että suomalaiset ovat taipuvaisempia pysyttelemään asialinjalla, kun taas britit viljelevät huumoria kaikenlaisissa tilanteissa, ja esimerkiksi peittävät usein nolotumisensa huumoriin.

Eurooppalainen identiteetti

Itä- ja Länsi-Euroopan kohtaaminen oli yksi näkyvä teema symposiumissa. Eurooppalaista identiteettiä idän ja lännen näkökulmista käsiteltiin mm. round table -istunnossa. Joanna **Nowicki** puhui nationalismista ja patriotismista Itä- ja Länsi-Euroopassa, ja Anna **Pavlovskaja** venäläisten kansallisesta imagosta. Professori Jaakko **Lehtonen** Jyväskylän yliopiston soveltavan kielitieteen laitokselta puolestaan puhui yleisemmin kansallisen identiteetin ja asenteiden vaikutuksesta kulttuurienväliseen kommunikaatioon.

Englanti yliopisto-opetuksessa

Opetustyötä käsitelleistä puhujista yksi oli Liisa **Kurki-Suonio** Tampereen yliopistosta. Hän käsitteli esitelmässään englannin kielen roolia suomalaisessa yliopisto-opetuksessa. Hän totesi, että mikäli suomalaiset yliopistot haluavat houkutella tänne enemmän ulkomaisia opiskelijoita ja luoda suhteita ulkomaiden yliopistojen kanssa, pitää opetusta

pystyä antamaan muillakin kielillä kuin vain suomeksi.

Englannin kielen käytön eduksi Kurki-Suonio mainitsi sen, että suomalaisia ja ulkomaalaisia saadaan samoille luennoille ja siten kosketuksiin toistensa kanssa. Haittana on puolestaan se, että eri kulttuureista tulleiden opiskelijoiden erityispiirteet jäävät huomioonottamatta. Opiskelijat saattavat jopa tuntea, että heidät pakotetaan luopumaan omasta kulttuuristaan.

Saamelaiskulttuuri elää

Symposiumin päätöstilaisuudessa puhui toimittaja, Saamelaisvaltuuskunnan valtuuttama edustaja Jorma **Lehtola**. Hän uskoi vahvasti saamelaiskulttuurin selviytymiseen ja elinvoimaisuuteen ja sanoikin olevansa enemmän huolissaan suomalaisten kuin saamelaisten kyvystä säilyttää kulttuuriset ominaispiirteensä muuttuvassa Euroopassa. -Siitä, kun suomalaiset todella joutuivat taistelemaan kielensä ja kulttuurinsa puolesta, on kulunut jo yli sata vuotta. Ovatkohan he jo unohtaneet, millaista se on, kysyi Lehtola.

Saamelaiskulttuuri oli Lehtolan mukaan kuolemaisillaan 1960-luvulla, hänen omina kouluaikoinaan. 70-luvulla alkoi kuitenkin saamelaisten "renessanssi". Saamelaiset alkoivat perustaa omia organisaatioitaan, joista merkittävin on 1974 perustettu Saamelaisvaltuuskunta. Lehtolan mukaan saamelaiset on aikaisemmin pystytty jättämään helposti huomiotta juuri siksi, että

he eivät ole olleet millään tavoin järjestäytyneitä, ja ovat lisäksi asuneet neljän eri valtion alueella. Tänä päivänä saamelaisia huolestuttaa se, miten heidän käy, jos osa Pohjoismaista liittyy EU:hun ja osa ei - asettaako se eri maiden saamelaiset eriarvoiseen asemaan.

Opiskelijan näkökulma

Symposiumissa perehdyttiin monipuolisesti eri alojen kulttuurienvälisiin kysymyksiin. Symposiumin erittäin runsas ohjelma aiheutti suoranaista valinnan vaikeutta. Paitsi erilaisten esitelmien kuuntelemiseen, symposium tarjosi mahdollisuuden myös aktiiviseen omakohtaiseen osallistumiseen useiden workshopien muodossa. Workshopien teemoina oli esimerkiksi erityyppisiä kulttuurisimulaatioita.

Soveltavan kielitieteen opiskelijalle Sietar Europa symposium tarjosi mahdollisuuden tutustua useisiin mielenkiintoisiin aihepiireihin laajemmin kuin pelkän yliopistopetuksen piirissä on mahdollista. Se auttoi hahmottamaan myös sitä, miten monia yhteiskunnallisen elämän aloja kulttuurienväliseen kommunikaatioon liittyvät kysymykset ja ongelmat itse asiassa koskettavat.

Kirjoittaja on Jyväskylän yliopiston soveltavan kielitieteen opiskelija. Muistiinpanojen, esitelmien abstraktien ja Sietar Europan tiedotteiden lisäksi lähteinä käytetty Saira Aarnion ja Leila Ronkaisen laatimia lehdistötiedotteita.

"STILFRAGEN"
Bericht über die 30. Jahrestagung
des Instituts für deutsche Sprache Mannheim

Christoph Parry und Sabine Ylönen
 Universität Jyväskylä

Rund 500 Germanisten aus dem In- und Ausland trafen sich im März zur alljährlichen Tagung des Instituts für deutsche Sprache (IdS) in Mannheim, die zum 30sten Male veranstaltet wurde und ihre Gäste in neuen Räumlichkeiten empfangen konnte. Jahr für Jahr ist sie Anziehungspunkt für namhafte und Nachwuchssprachwissenschaftler, egal welches Thema auf der Tagungsordnung steht.

Die diesjährige Jahrestagung des IdS in Mannheim war "Stilfragen" gewidmet. Somit nahm sich das IdS eines wissenschaftlichen Waisenkindes an, für das sich normalerweise keine Disziplin so recht zuständig fühlt. Warum das so ist, wurde recht schnell deutlich. Es fehlt nicht nur an Konsens über einen sinnvollen methodischen Zugang zum Stil, sondern die Erscheinung selbst ist noch nicht zufriedenstellend definiert. Schon der erste Plenarvortrag von **Hans Martin Gauger** (Freiburg i. Br.) stellte daher im Titel die Frage *Was ist eigentlich Stil?*. Die Frage wurde bis zum Schluß der Tagung nicht geklärt. Im Gegenteil, es herrschte noch am Ende, wie Willy Sanders bei der abschließenden Podiumsdiskussion treffend feststellte, eine "babylonische Verwirrung". Schon Gaugers Vortrag reizte zum Widerspruch und legte somit die gegensätzlichen Auffassungen frei, die in den drei Tagen nicht zueinander finden sollten. Vom *WAS* und vom *WIE* war die Rede. Aber kann man sie voneinander trennen? Nach Gauger seien sie unbedingte zu trennen. Er sprach vom Idealfall des wissenschaftlichen Diskurses als ein reines *WAS*. Doch gerade dieses Beispiel scheint anfechtbar (und ahistorisch), weil da das Primat einer Diskursform über andere vorausgesetzt

wird. Dagegen hat gerade diese Tagung gezeigt, wieviel Stile im wissenschaftlichen Diskurs möglich sind, ohne daß immer ein *WAS* aus dem *WIE* herauszuschälen gewesen wäre.

Auch **Barbara Sandig** (Saarbrücken) referierte in ihrem theoretischen Überblick zu *Tendenzen der linguistischen Stilforschung* über das *WAS* und das *WIE*, dem sie noch ein *WARUM* hinzufügte. Gegenstand heutiger Stilfeorschung seien Texte und Gespräche oder Teile von ihnen, sei es in der ethnomethodologischen Gesprächsanalyse oder in Untersuchungen zum Stilwandel. Für die Untersuchung ganzheitlicher Stilkonventionen müßten neben sprachlich-inhaltlichen und interaktiven Faktoren auch solche wie die historische Zeit und ihre Moden sowie der institutionelle bzw. Situationsrahmen berücksichtigt werden.

Einen wesentlich breiteren Stilbegriff vertrat **Bernd Spillner** (Duisburg) in seinem Vortrag zur *Stilsemiotik*, der über das rein Sprachliche hinausging und das Zusammenspiel von Text und visueller Semiose aufzeigte. In seinen Thesen forderte er z. B. die Einbeziehung semantischer, pragmatischer, semiotischer, phono- und graphostilistischer Faktoren und wies auch auf die Bedeutung taktiler und olfaktorischer Elemente, wie Papierqualität und Düfte, hin. Ein breiterer Stilbegriff wurde ebenfalls von **Johannes Anderegg** (St. Gallen: *Stil und Stilbegriffe in der modernen Literaturwissenschaft*) vertreten, der an die bewährte Tradition der literarischen Hermeneutik anknüpfte. Anderegg war sich aus dieser Perspektive der Relativität eines jeden Stilbegriffs bewußt, da sich das

Vergleichskorpus im ständigen Wandel befindet.

Nach den Grundsatzüberlegungen des ersten Tages war der zweite Tag pragmatischeren Fragen gewidmet. In **Hartmut Schröders** (Frankfurt/O.) Beitrag ging es um *Stil wissenschaftlichen Schreibens zwischen Disziplin, Kultur und Paradigma*. Nach einem anekdotischen Vergleich des eloquenten französischen mit dem trockenen deutschen wissenschaftlichen Vortragsstil und einem Überblick über Arbeiten zu kontrastiven oder interkulturellen Unterschieden in wissenschaftlichen Diskursen verglich er den amerikanischen mit dem deutschen Wissenschaftsstil im Bereich des philosophischen Diskurses, wobei er zeigen konnte, dass der Stil nicht nur über das *WIE*, sondern durchaus auch über die Wahl des *WAS* entscheiden kann. Er plädierte abschließend für eine Erweiterung des linguistischen Stilbegriffs und die Berücksichtigung neuer Technologien, wie Multi- und Hypermedia. Sein Vortrag, der sich übrigens an das deutsche Muster hielt, erweckte den Appetit auf Beispielanalysen.

Gelegenheit zum Stilvergleich am praktischen Beispiel bot dann trotz seines abschreckenden Titels der Vortrag von **Monika Doherty** (Berlin): *Prinzipien und Parameter als Grundlagen einer allgemeinen Theorie der vergleichenden Stilistik*. Doherty verglich dabei zwei Übersetzungsversuche eines englischen populärwissenschaftlichen Originaltextes. Nach dem vorangegangenen Vortrag von Schröder wäre eine genauere Behandlung auch des englischen Stils interessant gewesen, doch auch der Übersetzungsvergleich war aufschlussreich. Generell neigten die deutschen Übersetzungen dazu, den metaphorischen Charakter des Originals abzuschwächen. Frau Doherty ging es allerdings nicht um den Vergleich der beiden Wissenschaftsstile, sondern um den Stilvergleich der alternativen Übersetzungsmöglichkeiten, wobei sie so etwas wie einen gewissen "Stilkonsens" nachweisen

wollte. Die anschließende rege Diskussion zeigte jedoch, daß ein solcher Konsens im Kreise der anwesenden Germanisten nicht zu finden war.

Der interkulturelle Vergleich lag sehr konkret im Mittelpunkt des Vortrags von **Liisa Tiittula** (Helsinki): *Stile in interkulturellen Begegnungen*. Die Frage nach interkulturellen Stilunterschieden hat nicht nur sehr wichtige Konsequenzen in der Anwendung - in Wirtschaftskommunikation sogar finanzielle Konsequenzen - sondern bietet einen möglichen Zugang zu wichtigen theoretischen Überlegungen. So kann hier untersucht werden, wieweit der Stil vom Sprachsystem abhängt. Tiittulas Vergleich zeigte, daß in beiden Sprachen grundsätzlich dieselben Mittel vorkommen - nur mit unterschiedlicher Frequenz und anders verteilt. Aber nicht nur das Sprachsystem, auch die finnische Kommunikationskultur bietet sich als Exote in Europa für kontrastierende Untersuchungen an. Beispiele für Unterschiede in mündlicher Kommunikation stammten aus einer Untersuchung Tiittulas zu Stereotypen in der finnisch-deutschen Wirtschaftskommunikation und aus einem Vergleich einer deutschen mit einer finnischen Talkshow. Die Tagungsteilnehmer hatten so Gelegenheit, einen exotischen Sprachstil im Fernsehen zu verfolgen: während die deutschen Teilnehmer ständig lebhaft ums Wort kämpften, warteten die Finnen geduldig auf das Rederecht. Weitere Beispiele stammten aus in Interviews gewonnenen stereotypen Einschätzungen von Wirtschaftsorganisation und -kommunikation (z. B. sei der deutsche Stil aus finnischer Sicht autoritär und aggressiv, während der eigene als demokratischer und kreativer charakterisiert wurde, finnischer Stil wurde aus deutscher Sicht dagegen als chaotisch und unvorbereitet bezeichnet). Gezeigt werden sollte mit diesem Beispiel, daß Eigenstereotype meist positiv, Fremdeinschätzungen dagegen häufig negativ konnotiert sind. Für die schriftliche Geschäftskommunikation stellte Tiittula ebenfalls stilistische Unterschiede fest, die kurz so beschrieben

werden können, daß Finnen direkter zu Sache kommen, während Deutsche mehr einbettende Floskeln benutzen.

Eine gesprächsanalytische Herangehensweise an das Phänomen Stil stellte **Margret Selting** (Oldenburg) in ihrem Beitrag *Sprechstile als Kontextualisierungshinweise* vor. Am Beispiel einer Tonbandaufnahme des Gesprächs über "Den widerlichen Kerl, der von seiner Frau verlassen wurde" wollte sie zeigen, "1. wie die Erzählerinnen ... Bündel linguistischer Strukturen verwenden, um damit ihren Sprechstil herzustellen und zu verändern, 2. wie sie damit die erzählte Entwicklung der Ereignisse erkennbar machen und die relevanten Interpretationsrahmen nahelegen und 3. wie sie damit zugleich die Kooperation zwischen sich und ihren Rezipienten koordinieren und sichern".

Anne Betten (Eichstett) behandelte danach das Verhältnis zwischen mündlicher und schriftlicher Sprache aus historischer Sicht (*Schriftlichkeit und Mündlichkeit im Wandel*). Der Vergleich früher deutscher Übersetzungen mit lateinischen Originalen macht den Unterschied zwischen Sprachzuständen deutlich, je nachdem ob die schriftliche oder die mündliche Ausdrucksform vorwiegt. In der heutigen Sprache weicht die mündliche Form durch disjunktives, fragmentarisches Sprechen deutlich von den Schriftnormen ab. Doch erzählte Frau Betten auch von einer interessanten Sprachinselsituation unter deutschjüdischen Emigranten in Israel, wo in den Sprechgewohnheiten ein Überrest der stark schriftlich beeinflussten Bildungssprache der Weimarer Republik erhalten ist. Es handelt sich also um Wechselverhältnisse, bei denen nicht so eindeutig vom Primat des einen oder anderen Kanals die Rede sein kann.

Über *Stilkennzeichnungen und -bewertungen in deutschen Wörterbüchern der Gegenwart* referierte zu Beginn des dritten Tages **Klaus-Dieter Ludwig** (Berlin). Er verglich die Angaben zu Stilschichten und

Stilebenen in sieben Wörterbüchern, die von 'vulgär' und 'derb' über 'unmarkiert' bis 'gehoben' und 'dichterisch' variierten. Sein Vortrag zeigte einmal mehr die Zweifelhafteigkeit solcher Kategorisierungen hinsichtlich ihres Nutzens für Fremdsprachenlerner, die - wie in der Diskussion bemerkt wurde - aus dem "Schichtenkäse" keine Informationen zur Situationsbezogenheit von Markiertheit einzelner Lexeme ("Dein Gesicht gefällt mir nicht") entnehmen können. **Ulrich Püschel** (Trier) kritisierte in seinem Vortrag *Stilpragmatik - Vom praktischen Umgang mit Stil* die Stilistiktheorie, die kaum einen Blick auf die Stilanalysen der Praktiker werfe. In acht Thesen konstatierte er u. a., daß es keine allgemeingültige Anleitung für Stilanalysen gäbe, für systematische Untersuchungen jedoch Rüstzeug aus möglichst vielen linguistischen Disziplinen vonnöten sei. Abschließend stellte er ein Analysebeispiel für die Texte zweier Neujahrsansprachen (von Schmidt und Kohl) vor, in denen die Wahl unterschiedlicher linguistischer Mittel stilistische Unterschiede bewirkte. In der Diskussion wurde anschließend die Frage gestellt, ob Stilanalyse nicht eigentlich eine Lesart des Interpretieren sei.

Ingrid Kühn (Halle: *Alltagssprachliche Textsortenstile*) berichtete danach über Stilwandel im öffentlichen Leben der neuen Bundesländer seit der "Wende". Am Beispiel der Textsorten 'Arbeitszeugnis' und 'Bewertung' zeigte sie anschaulich den Einfluß gesellschaftlicher Rahmenbedingungen auf konventionalisierte Textmuster. Für diese Textsorten differenziert normierte und zweckgebundene Formeln aus DDR-Zeiten (z. B. zur Mitgliedschaft in gesellschaftlichen Organisationen und zu gesellschaftlicher Arbeit) erwiesen sich heute als Stolperstein bei Bewerbungen auf dem einheitsdeutschen Arbeitsmarkt.

Der letzte Vortrag von **Gerd Antos** (Saarbrücken/Halle) erinnerte noch einmal an die Bedeutung von normativen Stilistiken (*Warum gibt es normative Stilistiken?*).

Damit war während der kurzen Tagung jeder mögliche Gebrauch des Stilbegriffs vorgekommen. Die ganze Spannweite der Stildiskussion zeigte sich noch einmal in der *Abschlußdiskussion*. In den kurzen Stellungnahmen *des Podiums* kam noch einmal Neues zur Sprache. **Willy Sanders** (Bern) Beitrag war als Zusammenfassung zu verstehen. **Birgit Stolt** (Stockholm) warf mit dem Beispiel der berühmten "Jenninger-Rede" ein neues kontroverses Beispiel in die Diskussion. Nach Stolt habe man damals das Gesagte, aber nicht das Gemeinte verstanden. Doch gerade in diesem Beispiel geht - wie in der nachfolgenden Diskussion betont wurde - das *WAS* im *WIE* auf. Immerhin hat hier das *WIE* die öffentliche Wirkung ausgelöst. Einen entscheidenden und bis dahin in Mannheim weitgehend vernachlässigten Gesichtspunkt brachte **Ulla Fix** (Leipzig), indem sie erkannte, daß Stil auch und gerade mit der Ästhetik zu tun hat. Doch ist Ästhetik ein Begriff, der z. T. in der etablierten Linguistik immer noch Ängste auslöst. (**Heringer**: "Wir sind nicht alle schön!"). Auf einer völlig anderen Wellenlänge als die Mehrzahl der Teilnehmer befand sich schließlich **Hans Bickes** (Darmstadt). Anknüpfend an neuere Philosophie (Davidson und Rorty) und im Anklang an die Diktion Derridas, ließ er das Verhältnis von *WAS* und *WIE* weit zurück, indem er die Sprache als den Umgang mit Welt bestimmte und den Stil im Spannungsfeld von Lust und Sünde

ansiedelte. Entweder war sein Beitrag kein wissenschaftlicher Diskurs (doch wer soll das bestimmen?) oder die Wissenschaft ist doch nicht das reine *WAS*. Auf jeden Fall wurde er nicht verstanden, und das lag am Stil. Nichts konnte von der stocknüchternen Stimmung der Tagung ferner sein als Lust und Sünde!

Und was bleibt? Man konnte sich tatsächlich in Mannheim so manche Gedanken über den Stil machen. Das *WIE* der Vorträge verriet oft mehr als das *WAS*. Die meisten Beiträge waren auch gut gemacht und wurden gut vorgetragen. Besonders der weibliche Vortragsstil erwies sich als durch erfreulich viel konkretes *WAS* (Forschungsergebnisse) und *WIE* (Vorschläge zur methodischen Herangehensweise an das Phänomen Stil) gekennzeichnet. Es gab jedoch auch Kostproben der gehobenen Unverschämtheit. Da reichte der Stil vom traditionellen deutschen Ordinarienvortrag, wo eindrucksvolle Schriftsprache an den Ohren vorbeirauscht und intensive Kommunikation zwischen dem Text und seinem (Vor)leser stattfindet, in die man jedoch als zufällig anwesende Zuhörerschaft nicht einbezogen wird, bis hin zum mitreißenden rhetorischen Feuerwerk, das verpufft nichts zurückläßt. Verpufft auch der Ertrag der Woche? Das wohl nicht. Doch scheint eine einhellig überzeugende wissenschaftliche Stilistik weiterhin ein Desiderat zu sein, dessen Realisierung noch fernste Utopie ist.

Fachsprachenseminar Wirtschaftsdeutsch
"FORMEN DER UNTERNEHMENSKOMMUNIKATION"
 - mit besonderer Berücksichtigung der 'face to face Interaktion'
 am 11./12. Februar 1994 in Helsinki

Birgit Kretschmann
Institut für Übersetzen und Dolmetschen
Universität Turku

Dank der Zusammenarbeit dreier Institutionen, dem Goethe-Institut Helsinki, der Schwedischen sowie der Finnischen Wirtschaftsuniversität, konnte am 11./12. Februar zum wiederholten Male ein Fachsprachenseminar für den Bereich Wirtschaftsdeutsch stattfinden, diesmal in den Räumen der Finnischen Wirtschaftsuniversität. Trotz Parallelveranstaltung - XIV. VAKKI-Symposium - folgten ca. 40 Interessierte der Einladung ins sonnige, aber ansonsten winterliche Helsinki.

Als alleinigen Referenten des Seminars hatte man **Jürgen Beneke** (Universität Hildesheim) gewinnen können, der sich seit längerem im Rahmen seiner Tätigkeit am Fachbereich Technik und Sprachen wie an der Forschungsstelle für Interkulturelle Kommunikation der Universität Hildesheim mit Fragen der Fachkommunikation auseinandersetzt. Ein jüngstes Ergebnis seiner Arbeit ist das Zertifikat Deutsch für den Beruf (ZDföB), auf das er sich wiederholt während des Seminars stützte.

Im ersten Teil des Freitagnachmittags beschäftigte Beneke sich mit den "Veränderungen in der wirtschaftlichen Zusammenarbeit" und den "Konsequenzen für die internationale Unternehmenskommunikation". Weltweit zeichne sich eine zunehmend internationalere Verflechtung der Volkswirtschaften ab, in deren Gefolge sich die Kommunikations-

prozesse im wirtschaftlichen Bereich entscheidend verändern.

Es sei an der Zeit, Abschied zu nehmen von der traditionellen Nationalökonomie mit ihrem Austausch an Gütern und Dienstleistungen, meinte Beneke. An ihre Stelle trete ein neues Paradigma wirtschaftlicher Zusammenarbeit: die regional-arbeitsteilige. Mit dem Entstehen regionaler Schwerpunkte würden einzelne Funktionen gebündelt, etwa Produktion, Forschung und Entwicklung, Lagerhaltung; Personal an diesem Ort, der Verwaltungssitz an einem anderen. Ein komplexes logistisches System ermögliche, daß die regional hergestellten Bauteile zu einem ganzen zusammengefügt werden (Beispiel Airbus). Dieser Koordinationsprozeß löse eine Reihe von fremdsprachlichen Kommunikationsprozessen aus, und zwar auf allen Hierarchieebenen - vom Geschäftsführer bis zum Pförtner. Kurz: jeder kommuniziere über (fast) alles mit jedem (Schnittstellenkommunikation/face to face).

Die Bündelung von Problemen in einer Person entfalle, ebenso der Bedarf an Spezialisten für Internationale Kommunikation. D. h. alte Modelle der Unternehmenskommunikation, wie das Import-Export-, das Spitzen-Kommunikations- und das Statthalter-Modell, haben ausgedient. Für die jetzige Situation der regional-arbeitsteiligen Zusammenarbeit

brauche man ein neues Modell der Unternehmenskommunikation. Beneke spricht von sog. fluiden Konstellationen mit transkulturellen Regeln: es würden internationale Teams gebildet, die gemeinsam eine Aufgabe lösen sollen. Es sei zur Bewältigung der Aufgabe erforderlich, ad-hoc-Regeln - auch für die Kommunikation selbst - zu vereinbaren. Diese Regeln würden nur für die Dauer der Zusammenarbeit dieses spezifischen Teams Gültigkeit besitzen. Dazu bedürfe es einer "metakulturellen Prozeßkompetenz", d. h. es würden Mitarbeiter benötigt, die zu einer aktiven Mitgestaltung der Kommunikation wie zur Metakommunikation befähigt seien bzw. würden.

Die europäische Mehrsprachigkeit mit ihren fremdsprachenpolitischen wie fremdsprachendidaktischen Problemen war Thema im zweiten Teil des Seminars, das nach der Kaffeepause in einem "kommunikativeren Raum" fortgesetzt wurde. Beneke ging von einer allgemeinen Beobachtung zur Fachsprache aus: wie sehr man sie als Indikator für Kompetenz nehme; besonders in Deutschland werde Fachlichkeit hoch geschätzt. Daraus leitete er drei Konsequenzen für den Fremdsprachenunterricht ab. Es seien insbesondere ein hohes Maß an Feedback-Sicherung, aktives Zuhören (dem Training zum Zuhören vorausgehen muß), und der Erwerb sprachlicher Mittel, mit denen man expliziten wie impliziten Annahmen auf die Spur komme, erforderlich, um den Lernenden auf diese Art der Kommunikation vorzubereiten.

Hier wandte sich Beneke kurz dem Begriff "Kultur" ("geschichtliche Prägung") zu, von dem aus er auf die europäische Mehrsprachigkeit zu sprechen kam. Als für den Diskussionszusammenhang wesentliche Charakteristika für Kultur (bzw. für jeweils eine bestimmte Kultur) wurde

neben der Funktion der Identitätsbildung die der Erzeugung von Zusammengehörigkeit herausgestellt. Berücksichtigt man dies nebst der oben erwähnten Veränderung in der Wirtschaft, dann bietet sich hier eine Alternative für Europa. Den drei Arbeitssprachen der EU - Englisch, Französisch und Deutsch - , stellte Beneke im Anschluß an Wandruszka's "Mehrsprachigkeit des Menschen" das Modell der Nachbarschaftssprachen gegenüber: Neben der Muttersprache würden drei Fremdsprachen stehen, von denen zwei möglichst aktiv, die letzte lediglich rezeptiv vorhanden sein müsse. Die "rezeptive Mehrsprachigkeit" umfasse hörendes und lesendes Verstehen der Fremdsprache. Allerdings sei darauf zu achten, bereits im Muttersprachenunterricht Kommunikation (z. B. "assertiveness-training") zu verankern.

Am Samstagmorgen wurde im dritten Block des Seminars das Verhältnis von Sprache und Beruf beleuchtet. Anhand einer Bedarfsanalyse seien Beneke zufolge als wichtige Sprachverwendungssituationen Besprechungen, Gespräche, Problemlösen sowie der Vollzug von Abstimmungs- und Planungsprozessen zu ermitteln. Über die teilnehmende Beobachtung, in Form von Mitschnitten und Notizen, könne man häufig verwendete Redewendungen (audits) sammeln. So lassen sich laut Beneke dann zwei Fremdsprachenanwendungstypen unterscheiden:

- Deutsch als Integrationssprache: Hier diene die Fremdsprache als Medium einer dauerhaften, sozialen und beruflichen Integration (z. B. bei Spätaussiedlern, Kontingentflüchtlingen, Arbeitsmigranten oder anerkannten Asylanten).
- Deutsch als Arbeits- und Kontaktsprache: Die Fremdsprache sei Medium für zeitlich begrenzte, im wesentlichen beruflich motivierte Kontakte.

Hinsichtlich der Redewendungen sei festzuhalten, daß es sich hierbei um Rohmaterial für den Fremdsprachenunterricht handele. Die Frage nach den didaktischen Filtern könne allerdings nur von Sprachlehrern beantwortet werden (z. B. Wieviel produktiv/rezeptiv? In un/gereinigter Form?). Ein Großteil der Wendungen sei nach Beneke sicherlich nur rezeptiv anzuwenden, damit es nicht zu Verletzungen im Intimbereich der Muttersprache komme. Desweiteren sei Wert zu legen auf gesprächsunterstützende Wendungen (Kontextualisierungen), wie etwa Gliederungssignale.

Als hilfreich kann sich die von Beneke vorgestellte Wortliste erweisen. Die ca. 600 lexikalischen Einträge, die den Wortschatz des Zertifikates Deutsch als Fremdsprache um berufsrelevante Elemente erweitern, sind als Arbeits- und Lernwörterbuch konzipiert und in zehn Themenbereiche gegliedert (Vermarktung, Geschäftliche Kontakte/Reisen, Produktion und Vertrieb etc.).

Abschließend diskutierte Beneke das Für und Wider fachsprachlicher vs. beruflicher Orientierung. Merkmal fachsprachlicher Kommunikation sei eine gewisse "kognitive Tiefe", über die nur Spezialisten verfügten, denn nur sie verfügten über die Gesamtmenge eines Begriffes. Sonst handele es sich um "entfachlichte Kommunikation für Wirtschaft auf deutsch", da z. B. bei einer Investitionsentscheidung verschiedenste Fachleute - Kaufleute, Techniker/Naturwissenschaftler - an dieser Schnittstelle der Kommunikation beteiligt seien, die aber jeweils nur über eine Teilmenge der Begriffe verfügten, d. h. der Anteil des Gemeinsprachlichen sei relativ hoch. In einer Experte-Laie-Situation müsse der Fremdsprachenunterricht etwa Sequenzen und sprachliche Routineformeln bereitstellen, mit denen die Kommunika-

tionspartner befähigt würden, diese berufliche Situation zu bewältigen und die Ernsthaftigkeit der Kommunikation(sabsicht) anzuzeigen. Es sei daher angebrachter, so Beneke, von einer Berufsorientierung (Module möglich) zu sprechen, die als allgemeinste Form am Anfang stehen könne, später sei dann eine Berufsfeldorientierung möglich.

Im letzten Teil des Seminars standen Überlegungen zum interkulturellen Management im Vordergrund, als Stichworte seien "Kulturelle Vielfalt" und "Synergie" genannt. Über das "interkulturelle Tagebuch", das komplementäre Interview und den "Critical Incident" lassen sich unterschiedliche Weisen, die Welt zu sehen und sie sich zu erklären, ermitteln. Wichtig dabei sei, so Beneke, die Erfahrung zu filtern, nicht Rezepte zu formulieren. Denn nur, wenn zwischen Beobachtung und Interpretation deutlich getrennt würde, entgehe man der Gefahr, daß Stereotypen verstärkt würden. Desweiteren müsse man sich Gedanken über die Wertorientierung machen - was für den einen "vernünftig" sei, müsse für den anderen noch lange nicht "vernünftig" sein -. Hier habe der Kulturmittler die Aufgabe, einen Kompromiß zwischen unterschiedlichen Wertorientierungen zu erreichen und somit seinerseits zum Gelingen der Kommunikation beizutragen.

Wenn auch lediglich die "großen Linien" angesprochen wurden und viele interessante Details und konkretisierende Beispiele unerwähnt blieben, läßt sich dennoch ein Fazit ziehen. Alles in allem handelte es sich um eine wichtige Veranstaltung, deren wesentliches Resultat war: teils wurde man in seiner eigenen Arbeit bestätigt, teils bekam man neue Ideen zum Weitermachen mit auf den Weg. Tatkräftig unterstützt wurde Beneke durch die Fragen der SeminarteilnehmerInnen, aufgelockert wurde das Pensum

durch Anekdoten aus der Sammlung des Referenten sowie "Einwürfen" des Praktikers Jürgen Sasse, der als deutscher Verkaufsleiter eines finnischen Konzerns mit der Fachkommunikation im Bereich Wirtschaftsdeutsch bestens vertraut ist.

Im übrigen fühlte man sich in den Händen der Veranstalter gut aufgehoben, was sowohl das inhaltliche als auch das leibliche Wohl betraf. Beim "Kalten Buffet" (Salat, Salat!) fand man sich am

Freitagabend in verkleinerter Runde zusammen und nutzte die Gelegenheit zum Gespräch mit dem Referenten wie den KollegInnen. Nicht nur die gut funktionierende Heizung sorgte also dafür, daß man die bitterkalten Temperaturen vorübergehend vergaß und erst später wieder, sozusagen "batteriemäßig", an sie erinnert wurde (Da haben wir den Kabel-Salat!). Bleibt - frei nach Shakespeare - die Frage: Wann veranstalten die drei wieder zusammen?

KIRJAKATSAUS ** BOOKS BRIEFLY

**Christer Laurén:
FACKSPRÅK
Form, innehåll och funktion**

1993. Lund: Studentlitteratur. 186 s.

Olen tällä palstalla esitellyt Vaasan yliopiston Svenskt fackspråk -tutkimusprojektin julkaisuja. Päätän artikkelisarjani projektin toiseen loppuraporttiin, joka on professori Christer Laurénin **Fackspråk: Form, innehåll och funktion** (ensimmäinen on Marianne Nordmanin "Svenskt fackspråk", 1992).

Nordmanin loppuraportti painottuu lähinnä empiiristen tulosten kuvaukseen, kun taas Laurénin julkaisu keskittyy antamaan teoreettista taustatietoa paitsi ammattikieliprojektin teoreettisista lähtökohdista myös ammattikielen tutkimuksen yleisestä teoriataustasta, asemasta ja määrittelystä. Julkaisu sisältää kuitenkin myös empiiristä tutkimusta, jossa materiaalia on tarkasteltu terminologian, semanttisten roolien ja tematiikan kannalta. Tuloksia esitellään sekä erikseen että toisiinsa, teoriataustaan ja aikaisempaan tutkimukseen suhteutettuna.

Laurénin loppuraportin ansio on nähdäkseni juuri ammattikielen tutkimuksen teoriataustan selvittelyn laajuudessa. Vaikka tarkoituksena onkin kuvata sitä perustaa, johon projekti "Svenskt fackspråk" pohjautuu, on Laurénin ammattikielen tutkimuksen historiallisen taustan ja tähänastisten saavutusten kuvaus ensimmäinen laatuaan Pohjoismaissa ja sopii erinomaisesti esim. oppikirjakäyttöön. Teoksen toinen kappale täydentäisi kurssikirjana erinomaisesti vaikka Svenssonin antologiaa "Nordistiken som vetenskap", josta ammattikielen tutkimus puuttuu täysin.

Yksi syy ammattikielen tutkimuksen alhaiseen arvostukseen Pohjoismaissa on, että

tutkimus on täällä ollut hajanaista. Sitä on lisäksi leimannut eräänlainen nurkkakuntaisuus: syystä tai toisesta ei ole otettu huomioon muualla Euroopassa tehtyä aikaisempaa tutkimusta, jonka jo antiikin filosofit ovat aloittaneet (esim. terminologia) ja jonka traditio on jatkunut aina keskiajan ammattitermeistä ja Prahan koulu-kunnasta nykyajan tietotekniikan käsitteistön kehitykseen.

Toinen syy ammattikielten tutkimuksen perifeeriseen asemaan on, että lingvistejä on kiinnostanut lähinnä teorioiden laatiminen, eli Saussuren termein *langue*, kun taas käyttökielen, *parolen*, tutkiminen on jäänyt vähemmälle huomiolle.

Laurénin loppuraportissa on kaksi johtajatusta, joita käsitellään läpi koko teoksen; ensiksi kysymys siitä, mitkä ammattikielen kielelliset piirteet ovat arbitraareja ja mitkä ei-arbitraareja, ja toiseksi kysymys muodon ja sisällön vastaavuudesta ammattikielen funktioon nähden. Näitä ongelmia on projektissa pyritty lähestymään erilaisten empiiristen tutkimusmenetelmien avulla ammattikielen sisäisen kommunikaation näkökulmasta (Laurén ehdottaa myös uusia näkökulmia kappaleessa 3).

Projektin "Svenskt fackspråk" tutkimusmateriaali on valittu tieteenteoreettisiin perusteisiin, mikä on tärkeämpää kuin materiaalin suuri määrä. Projektin hypoteesit perustuvat tutkittujen tieteenalojen sisältöön ja ajatusmalleihin (kappale 4). Täten voidaan perustellummin selittää sisällön, muodon ja funktion suhdetta eri tieteenaloilla. Tätä taustaa vasten projektin tavoite

voidaan määritellä pyrkimykseksi löytää tiettyjä perushypoteeseja heuristisin menetelmin, eli edetä empiriasta kohti teoriaa.

Laurénin loppuraportin empiirisessä osassa tarkastellaan, kuten jo mainitsin, kolmea eri kielellistä piirrettä. Näiden analyysien tulokset tukevat toisiaan ja lisäävät yleistettävyyttä, koska kyseessä on suhteellisen pieni korpus. Laurén tutkii projektiin valittujen kuuden tieteenalan(oikeustiede, taloustiede, tietotekniikka, sähkötekniikka, kommunikaatioteoria ja lingvistiikka) ja kolmen tekstilajin (artikkeli, käsikirja, oppikirja) sisältöä kvantitatiivisen ja etymologisen termintutkimuksen, semanttisten roolien ja teemanjakautumisen keinoin. Varsinkin termintutkimuksen tulosten suhteuttaminen muiden kielellisten piirteiden esiintymiseen vaikuttaa antoisalta. Myös tekstifunktiota tarkastellaan suhteessa tekstilajiin ja tieteenalaan, koska tekstilajeilla on selvästi erilaisia funktioita eri

tieteenaloilla. Kiinnostava kysymys on mm. mihin kielelliseen piirteeseen vaikuttaa tieteenala ja mihin tekstilaji. Laurénin mukaan teknolektien tyyppiipiirteet dominoivat vaativammissa tekstilajeissa, kun taas tekstilaji on hallitseva, kun sisältö on helpompaa.

Projektin päätösraportista käy ilmi, että työ ammattikielten kuvauksessa ei suinkaan ole tehty. Laurén toteaa loppusanoissaan, että ammattikielten tutkiminen on suuri haaste kielentutkimukselle, ja välttämätöntä, jos halutaan sanoa jotakin kielen käytön keskeisistä piirteistä.

Lähteitä:

- Nordman, Marianne (1992). *Svenskt fackspråk*. Lund.
Svensson, Jan (1988). *Nordistiken som vetenskap*. Lund.

Merja Koskela

TIEDOTUKSIA ** INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskus tiedottaa

TEKSTIN YMMÄRTÄMISEN MATERIAALIA ATK-OPISKELIJOILLE

Kielikeskusmateriaalia n:o 98

Rauno Varonen:

DATASVENSKA

Tekstin ymmärtämismateriaalia ATK-opiskelijoille

Oppilaan kirja (120 s.)

Hinta: 50 mk, ALV-verollisena 56 mk

Opettajan kirja (120 s.)

Hinta: 100 mk, ALV-verollisena 112 mk

Ruotsin tekstinymmärtämisen materiaali sisältää 16 autenttista tekstiä, joiden aihepiirit liittyvät systemointiin, ohjelmointiin ja ATK-alaan yleensä. Kaikkiin teksteihin liittyy joko avoimia kysymyksiä tai rätt/fel -tehtävä sekä silmäily- ja ennustamistehtäviä. Lisäksi mukana on tekstin ymmärtämisen taitoihin liittyviä muita tehtäviä, joita voidaan tarpeen mukaan poimia lisäharjoituksiksi. Teksteihin liittyvien sanastojen lisäksi materiaalin lopussa on keskeistä ATK-alan ruotsi-suomi sanastoa. Opettajan kirja sisältää saman materiaalin kuin oppilaan kirja sekä vastaukset tehtäviin.

Kielikeskusmateriaalia n:o 106

Rauno Varonen:

A BIT MORE ENGLISH

for Computer Science Students

Oppilaan kirja (89 s.)

Hinta: 50 mk, ALV-verollisena 56 mk

Opettajan kirja (89 s.)

Hinta: 100 mk, ALV-verollisena 112 mk

Materiaali on tarkoitettu tietojenkäsittelyn opiskelijoille ja se sisältää 15 tekstiä harjoituksineen ja sanastoineen. Tekstit ovat peräisin alan lehdistä ja ammattikirjallisuudesta. Sisällön ymmärtämistehtävien lisäksi teksteihin liittyy silmäily-, ennakointi-, vihjesana-, koheesio- ja sananmuodostustehtäviä. Opettajan kirja sisältää saman materiaalin kuin oppilaan kirja ja lisäksi vastaukset tehtäviin.

Tiedustelut ja tilaukset: Korkeakoulujen kielikeskus, Jyväskylän yliopisto, PL 35, 40351 Jyväskylä, puh. 941-603 520, fax 941-603 521.

HUOM! Ilman arvonlisäveroa (12%) materiaaleja myydään ainoastaan valtion laitoksille.

UUSIA ÄÄNITTEITÄ

Englanti

BBC YOUR WORLD

13/94 MAKING TRADE FAIRER

14'

Fair trading is an idea which is attracting growing interest in the industrialized world. For some time now, aid organizations have been involved in buying products such as coffee and cocoa direct from growers for a guaranteed price. The aim of these so-called fair trading is to enable producers to make a small profit and to ensure that they work under safe conditions. How effective is this form of trading in improving conditions for third world growers? How do the traditional traders feel about the implication that the way they do business is unfair?

14/94 DESIGNER PERSONALITIES

14'

The English novelist Aldous Huxley, contemplated a new world in which distress would be tackled with the help of chemistry. An increasing number of people, particularly in America, foresee a time when drugs will be used to enhance or even alter character and personality. Some would say that this is already happening. Half a million Britons and no fewer than five million American have been taking the drug called PROZAC...

15/94 DOES IT SPOIL THE CHILD TO SPARE THE ROD?

14'

The saying "spare the rod and spoil the child" is a neat summary of many parents' views on corporal punishment. A smack is seen as the most efficient way of dealing with a child that ignores warnings and continues to misbehave. But is it right for adults to hit children, and how helpful are popular alternatives like humiliating them or confining them to their rooms?

16/94 HOW WILL GATT AFFECT RELATIONS BETWEEN EUROPE AND THE OUTSIDE WORLD?

13'57"

Under the current deal, known as the Lome Convention, ACP countries (Africa, the Caribbean and the Pacific) are allowed to export to the European Union on better terms than the rest of the world. But with the lowering of trade barriers, under GATT, the general agreement on tariffs and trade, many ACP member fear they will lose their European markets to big competitors from the Far East, America and Japan. So has the ACP's special trading relationship with the EU had its day? If so, what must it do to survive in an increasingly competitive world?

BBC SCIENCE MAGAZINE

13/94

CHEMISTRY MIMICS BIOLOGY

4'40"

The distinction between chemistry and biology is becoming blurred as chemists find that simple molecules can model biological processes such as self-organization and replication.

A FOSSIL IN FOUR WEEKS

6'10"

In the Santana deposits of Brazil paleontologists have found the fossilized remains of fish where the details of tissues such as muscles and gills have been preserved in minute detail.

THE PLANT THAT MIMICS ITSELF

4'15"

Mimicry is a common strategy in the natural world. Now it's been discovered that a plant from the arid parts of Australia has gone one step further. It mimics itself to prevent its seeds being eaten by birds.

FREEZING OUT THE PESTS

4'35"

Since the early days of agriculture we've tried to protect our stored grain by keeping it cold. At Agriculture Canada's Winnipeg Research Centre Dr. Paul Fields has taken a lateral approach to the problem. He's found a way of making the insects more susceptible to cold.

THE ANTI-CANCER DRUG THAT MIMICS A CARCINOGEN

3'25"

Bracken is a very invasive weed and it's very difficult to eradicate. Japanese scientists have now identified the carcinogen and discovered that its mode of action is the same as that of a new anti-cancer drug.

14/94

ENGINEERED ORGANS FOR TRANSPLANT OPERATIONS

6'20"

Many people who could benefit from an organ transplant are not getting one because there is a chronic shortage of donor organs. However, a way of averting this tragic waste of life is on the horizon. Organs from genetically engineered pigs could be available for transplantation to humans within three years.

WHAT IS BEAUTY?

3'55"

According to the old saying, "beauty is in the eye of the beholder". It has been argued that ideals of beauty depend on the culture into which we are born. But when it comes to judging a face we all apply the same concepts of attractiveness.

THE LONG HISTORY OF LEAD POLLUTION

3'55"

Environmental studies in Sweden suggest that the widescale pollution started in the early nineteenth century after the start of the industrial revolution. Researchers looked at the deposits of lead in lake sediments.

THE RESISTIBLE RISE OF SKIN CANCER

8'45"

Many of the world's richest countries are facing a new health threat which is entirely preventable. The World Health Organization reports that there's been a steep rise in skin cancers among people of Caucasian origin.

15/94**NEAREST GALAXY DISCOVERED****3'15"**

Researchers at Britain's Institute of Astronomy have discovered a new galaxy, which is much closer to our own than any other. They believe that it is in the process of merging with the Milky Way.

THE BUGS THAT EAT OIL**6'20"**

One of the clean-up methods used in the wake of the Exxon Valdez disaster was bioremediation. This technique enlists the help of micro-organisms which are able to degrade crude oil. The process is stimulated by applications of fertiliser.

AZT - THE LATEST FINDINGS**3'15"**

A large study of the effectiveness of the anti-AIDS drug, AZT, has just been published.

HUMAN ORIGINS - PART 1**4'35"**

The discovery of the fossilized remains of "Lucy", a diminutive creature who seemed to be adapted to life in the trees, fired the imagination. Other finds have caused confusion and disagreement. These bones were similar to Lucy's but larger. However, the last discovery from Ethiopia may be crucial in this debate...

HUMAN ORIGINS - PART 2**3'55"**

The other great debate about our origins concerns the evolution of modern humans. According to one school, we originated in Africa, others believe that modern humans arose in several places from pre-existing ancestral populations.

16/94**ARTIFICIAL INTELLIGENCE****13'45"**

The field of AI is a very diverse one. Some researchers are trying to develop "intelligent" robots, others are more interested in understanding the nature of consciousness. The studies embrace engineers, computing specialists and philosophers.

BREAKTHROUGH FOR THE CHEMICAL INDUSTRY**3'20"**

Two chemists at Pennsylvania State University have developed a simple process to convert methane to acetic acid, which is a useful starting point for the synthesis of many organic compounds.

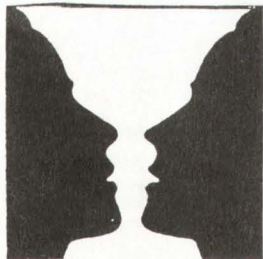
MOBILIZING THE BODY'S DEFENCES AGAINST CANCER - 1**7'20"**

Cancer cells are often able to evade the body's defences but researchers believe that it should be possible to bolster the immune system so that it recognizes and attacks tumours. One approach is to stimulate the immune response with a vaccine.

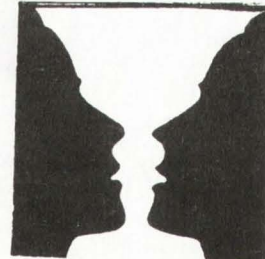
MOBILIZING THE BODY'S DEFENCES AGAINST CANCER - 2**1'20"**

A team of researchers at King's College Hospital in London is trying a different method of mobilizing the immune system against cancer. They are seeking permission to use "immune gene therapy" to treat patients.

Transcriptions available!**Tiedustelut ja tilaukset:****Anna Kyppö****Puh. 941-603 525****Fax 941-603 521**

11th Oral Skills Workshop
October 7-9, 1994
Tampere University

Developing Intercultural Sensitivity

This three-day workshop will be led by Drs. Janet and Milton Bennett, co-directors of the *Intercultural Communication Institute* in Portland, Oregon, U.S.A. The Bennetts are well-known in the field of intercultural training, and have worked throughout the U.S. and abroad as educators and consultants. They have experience in both the academic and business worlds. Each summer they run the *Summer Institute for Intercultural Communication*, which is attended by nearly 600 participants. They have published numerous articles (the latest are contained in *Education for the Intercultural Experience* edited by R. Michael Page).

The workshop will include lectures, demonstrations and small group work and will focus on issues and methods in intercultural training which are particularly relevant to English oral skills teaching.

It's not too late to register for the workshop!
The registration fee is 250 mk.

Fill in the registration form (see next page or ask a committee member for a form) and send it to Nancy Aalto. Details of the workshop will then be sent to you. Or contact one of your local committee members:

Nancy Aalto, Tampere University Language Centre
Deborah Mason, Helsinki University Language Centre
Ruth Vilmi, Helsinki University of Technology
Bärbel Fink, Oulu University Centre for Continuing Education
Richard Foley, University of Lapland Language Centre
Ene Rebane, Tallinn Pedagogical University

(Note: If you wish to stay at Hotel Rantasipi, you must make your own reservation by Sept. 27th 1994 - just mention the Oral Skills Workshop).

Registration form on p.46.

FIRST CIRCULAR - CALL FOR PAPERS
INTERDISCIPLINARY SEMINAR
ON DISCOURSE ANALYSIS

September 8-9, 1994
 Auditorium XV, The Main Building, University of Helsinki, Finland

Discourse Analysis has become a widely used 'tool' in various disciplines. This seminar explores its functions and applicability across fields. The seminar will focus on recent developments in the field, specifically on **Critical Discourse Analysis**.

Special guest speaker in the seminar will be:

Teun A. van Dijk

Professor of Discourse Studies, University of Amsterdam

His topics are:

- News Analysis as Discourse Analysis
- Discourse and Ideology
- Critical Discourse Analysis

Prof. Van Dijk is known for his early work on textlinguistics, for developing 'text grammars', for his work on discourse pragmatics, cognitive psychology of discourse processing. His recent interests centre on analysis of 'news' as discourse, discourse and racism, analysis of power and ideology in discourse and the reproduction of socio-political beliefs in society. He has published widely in all of these research areas.

Registration information:

Interested researchers and postgraduates are invited not only to participate but also to give papers on various topics on discourse analysis: its uses in various fields, comparing methods in discourse analysis, important issues concerning applications of discourse analysis across disciplines, etc.

The seminar is open for everyone interested. For the staff and the postgraduate students of the University of Helsinki the seminar will be free of charge (please show 'apteekkikortti' or your student card when registering).

Abstracts (about 200 words; in Finnish or English) should reach the conference secretary by **July 15th, 1994**.

Registration fee for outsiders will be 300,- Fmks - to be paid by July 31st, 1994 to the account: 200118 - 148531 (SYP, Senaatintori, Helsinki) or on arrival. Participants are asked to arrange their own accommodation.

Seminar convenor:	Eija Ventola (Department of English)
Seminar secretary:	Marit Strand (Department of English)
Organizing departments:	Departments of English, General Linguistics, Communication, Sociology

Further inquiries:

Eija Ventola or Marit Strand
 Department of English, P.O. Box 4 (Hallituskatu 11), FIN-00014 University of Helsinki,
 Tel: 90-191 2498; Fax: 90-191 3072
 Eija.Ventola@helsinki.fi tai Marit.Strand@helsinki.fi

Registration form on p. 47.

SECOND EUROPEAN CONFERENCE ON IMMERSION: TEACHING AND SECOND LANGUAGE ACQUISITION

September, 28th - October, 1st 1994 Vasa/Vaasa, Finland

The Second European Conference on Immersion will be arranged in Vasa/Vaasa, Finland from Wednesday the 28th of September to Saturday the 1st of October 1994. The Conference is an activity of the European Institute of Immersion Teaching.

THE THEME OF THE CONFERENCE

The aim of the Conference is to provide a European forum for discussion at which parents, immersion teachers and researchers can meet, exchange views and discuss teaching methods and materials as well as research results.

The focus at the Second European Conference on Immersion will be on Teaching and Second Language Acquisition. Distinguished speakers from Canada, Catalonia and Finland will address topics such as immersion in Europe, language acquisition, teaching in immersion, teacher training and many aspects of the evaluation of immersion programmes in Canada, Catalonia and Finland. Invited lecturers include Professor André Obadia and Professor Jim Cummins from Canada, Professor Joaquim Arnau and Dr Josep Maria Artigal from Barcelona as well as Professor Christer Laurén from Vaasa.

THE HOST OF THE CONFERENCE

The Conference is hosted by the European Institute of Immersion Teaching. The Institute was formally established at the beginning of 1994 and has its headquarters in Barcelona. A secondary headquarter is located at the Continuing Education Centre of the University of Vaasa who is responsible for the arrangements at the Conference.

THE CONFERENCE VENUE

The bilingual town of Vasa/Vaasa on the western coast of Finland will provide the setting for the Conference. Vaasa is easily accessible by rail connections and scheduled flights from Helsinki, by scheduled flights from Stockholm and by ferry from Umeå or Sundsvall in Sweden.

Vaasa was the first town in Finland to offer early total Swedish immersion in 1987. Swedish immersion has since spread to almost a dozen other towns in the country and by the autumn of 1994 approximately 1,000 pupils will be enrolled in Early Total Swedish Immersion Programmes in Finland.

The Conference venue will be the recently opened Hotel Silveria, within walking distance of the town centre. Hotel Silveria offers modern conference facilities and high-standard accommodation at a reasonable price. The hotel also boasts a relaxing sauna department and a renowned restaurant.

ACCOMMODATION

Provisional reservations of accommodation have been made for the Conference participants at the following hotels:

Hotel Silveria Ruutikellarintie 4, 65100 Vaasa
 single . . . FIM 270 double . . . FIM 300

Hostel Tekla Palosaarentie 58, 65200 Vaasa
 A modest but tidy hotel located approximately 5 kms from the Conference venue.
 single . . . FIM 182,50 double . . . FIM 230

Hotel Royal Waasa Hovioikeudenpuistikko 18, 65100 Vaasa
 A large hotel complex of international standard in the absolute centre of Vaasa approximately 1,5 kms from the Conference venue.
 single . . . FIM 390 double . . . FIM 450

All prices quoted are per room per night and include breakfast. Hotel Silveria and Hostel Accommodation should be reserved on the enclosed form (p. xx).

SOCIAL PROGRAMME

A social programme is being planned and will be announced later.

CALL FOR POSTERS

The main programme at the Conference will consist of lectures by invited speakers, videos and discussions. However, participating researchers and teachers are invited to contribute to the programme by presenting their work at specially planned poster sessions. An attempt will be made to publish selected posters after the Conference. The maximum size of each poster will be 840 mm x 590 mm (2 A3-sheets).

Proposed poster texts should be forwarded to the address below no later than the 22nd of August 1994. Contributors who include their telefax number or e-mail address will be notified of acceptance before the 31st of August 1994.

PARTICIPATION IN THE CONFERENCE

The Second European Conference of Immersion: Teaching and Second Language Acquisition is aimed at second language teachers, researchers, administrators and parents around the world. A fee of FIM 1500 will be charged for participation in the Conference. The fee includes morning and afternoon coffee as well as lunch every day of the Conference. Material distributed at the Conference is also included in the fee.

The closing date for registration is the **31st of August 1994** by which date registration forms and hotel reservations should be forwarded to the address below.

European Institute of Immersion Teaching c/o University of Vaasa P.O.Box 700 SF - 65101
 VAASA phone +358-61-324 84 62 fax +358-61-312 25 21

More information about the Conference may be obtained from Ms Tina Young at the address above. Registration form on p. 49-50.

Svenskan i Finland

Helsingfors den 14 och 15 oktober 1994

Helsingfors 10.5.1994

Välkommen till tredje sammankomsten för att beskriva svenskan i Finland **14–15 oktober 1994 i Helsingfors**. Konferensen är i första hand avsedd för finländska nordister, men vi välkomnar också andra forskare med intresse för frågor rörande svenskan eller svensk språkforskning i Finland.

Konferensens specialtema är denna gång **svenskt teaterspråk i Finland**. Inbjuden att hålla plenarföredrag är författaren och regissören **Bengt Ahlfors**. I vårt program ingår också en teaterkväll på Lilla Teatern där vi får se Ahlfors' nyskrivna pjäs *Stulen lycka*.

Sektionsföredragen är tänkta som korta presentationer av aktuell forskning. De som vill hålla föredrag på konferensen är inte bundna av specialtemat teaterspråk. Alla nordistikens delområden kan förekomma, och såväl diakron som synkron språkbeskrivning är välkommen. Tjugo minuter reserveras för föredraget, tio minuter för diskussion.

Konferensen börjar fredagen 14.10.94 kl. 13 och avslutas lördagen 15.10.94 kl. 14. **Anmälan** till tredje sammankomsten och ev. teaterbesök kan ske per post, fax eller e-post till sekreteraren Jan Lindström, gärna omgående men senast **15.9.94**. **Föredrag bör dock anmälas senast 15.8.94**.

Anmälningsavgiften som främst skall täcka kostnaderna för konferensvolymen är 80 mk för graduerade, 40 mk för studerande. Teaterbiljetten kostar 100 mk resp. 70 mk för studerande. För övrigt står var och en för sina egna kostnader. För den händelsen att någon av deltagarna har problem med inkvartering kan sekreteraren Jan Lindström kontaktas. Lärarna och studenterna vid Nordica erbjuder gärna enkelt logi hemma hos sig.

Inbetalningen av anmälningsavgiften och teaterbiljetten görs på konto Sparbanken Aktia 405512-210494 (referens: Iris Rajamaa). Kom ihåg att sätta ut ditt eget namn på inbetalningen; glöm inte heller att anmäla dig som deltagare hos sekreteraren.

Sprid gärna information om sammankomsten till intresserade som eventuellt inte nåtts av detta meddelande.

Välkommen!

Mirja Saari
ordförande

Jan Lindström
sekreterare

HELSINGFORS UNIVERSITET
NORDICA

Institutionen för nordiska språk och nordisk litteratur, PB 4, 00014 Helsingfors universitet
Tel: 90-191 3007, Fax: 90-191 2506, E-post: j lindstr@waltari.helsinki.fi

**11th World Congress of Applied Linguistics AILA 96
APPLIED LINGUISTICS ACROSS DISCIPLINES
4-9 August, 1996, Jyväskylä, Finland**

The Finnish Association of Applied Linguistics AFinLA and the University of Jyväskylä are pleased to invite you to the 11th World Congress of Applied Linguistics to be held in Jyväskylä. We extend a warm welcome to all AILA affiliate members and other professionals in applied linguistics and related fields.

Programme outline

Plenary addresses will be given by invited speakers at the opening and closing sessions of the Congress.

Symposia, open forums, and special sessions arranged around common themes will be set up by conveners. These sessions will constitute the core of the congress programme.

To enhance the thematic coherence of the Congress, all other **papers** will be discussed in **paper review sessions** run by moderators. These sessions will provide an opportunity to discuss details of research findings.

Organizers also welcome proposals for **pre-congress workshops**.

Papers and abstracts

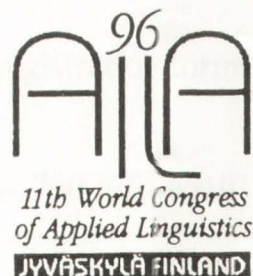
Presenters will be asked to submit a one-page **summary** for review and a short **abstract** of fifty words. Only the abstracts will be published.

Preregistration

To receive more information, please return the attached **Preregistration Form** (p.48) to the Congress Secretariat: AILA 96/Ms Taru-Maija Heilala, Jyväskylä Congresses, University of Jyväskylä, P.O. Box 35, FIN-40351 Jyväskylä, Finland Fax +358-41-603 621; E-mail: HEILALA@JYU.FI

Dates to remember

- * **Fall 1994** - 2nd Circular and call for presentations
- * **Summer 1995** - deadline for summaries and abstracts
- * **October 1995** - confirmation of acceptance
- * **4-9 August, 1996** - AILA 96

**Teknillinen
korkeakoulu**

SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN
SCHWEDISCHE WIRTSCHAFTSUNIVERSITÄT

Einladung zum Weiterbildungsseminar

**Computergestützter Deutschunterricht
an Universitäten**

30.9. - 1.10.1994 in Helsinki

Die Deutschabteilungen der Wirtschaftsuniversität Helsinki, der Schwedischen Wirtschaftsuniversität und der Technischen Universität veranstalten gemeinsam mit dem Goethe-Institut Helsinki ein Fortbildungsseminar für Deutschlehrer/innen an finnischen Universitäten und Hochschulen. Im Zentrum stehen fremdsprachendidaktische Überlegungen zum Einsatz von Computern im Deutschunterricht.

- Referent Prof. Dr. Dieter Wolff
Bergische Universität - Gesamthochschule Wuppertal
- Termin Freitag, 30.9.94 - Samstag 1.10.94
- Ort Finnische Wirtschaftsuniversität Helsinki
Runeberginkatu 14-16, 00100 Helsinki
- Kosten Die Teilnahme ist kostenlos, Selbstkosten für das Buffet
am Freitagabend FIM 30,-
- Anmeldung bis 16.9.94 (s. Anmeldeformular S. 51)

Nach der Anmeldung bekommen die Teilnehmer das endgültige Programm sowie Material zur Vorbereitung zugesandt.

Herzlich willkommen!

- Anmeldungen an: Tuija Männikkö
Wirtschaftsuniversität Helsinki
Sprachabteilung
Runeberginkatu 14-16
00100 Helsinki
Tel.: 90-4313 334
Fax: 90-4313 682
E-Mail: mannikko@hkkk.fi

PROGRAMM

Computergestützter Deutschunterricht (Seminar in Helsinki vom 30.9. - 1.10.1994)

Prof. Dr. Dieter Wolff
Bergische Universität/Gesamthochschule Wuppertal

Freitag, 30.9.1994

- 13.00 - 14.30 *Der Computer im Fremdsprachenunterricht: Überblick über mögliche Anwendungen;* mit anschließender Diskussion und Erfahrungsaustausch
- 14.30 - 15.00 Kaffeepause
- 15.00 - 16.30 *Tutorielle und Übungsfunktionen des Computers im Fremdsprachenunterricht;* mit Demonstrationen und Diskussion
- 16.30 - 16.45 Kaffeepause
- 16.45 - 18.15 *Werkzeugfunktionen des Computers im Fremdsprachenunterricht: Textverarbeitung und Datenbanken;* mit Demonstrationen und Diskussion
- 19.00 - Abendveranstaltung/Kaltes Buffet an der WU Helsinki

Samstag, 1.10.1994

- 9.00 - 10.30 *Werkzeugfunktionen des Computers im Fremdsprachenunterricht: Konkordanzen und Multimedia;* mit Demonstrationen und Diskussion
- 10.30 - 11.00 Kaffeepause
- 11.00 - 12.30 *Werkzeugfunktionen des Computers im Fremdsprachenunterricht: Telekommunikation;* mit Demonstrationen und Diskussion
- 12.30 - 13.00 Überblick über das Programmangebot für den computergestützten Deutschunterricht
- 13.00 - 14.00 Abschlußdiskussion

CALL FOR PAPERS
First Circular

LANGUAGE TEACHING, CULTURE AND LEARNER

Methodology Conference of the Language Centre, University of Tartu

Tartu, Estonia, 24 -25 March 1995

Dear Colleague,

It is our pleasure to invite you to attend our conference which will focus on problems of foreign language teaching in the changed social conditions. The subthemes of the conference will include:

- Language teaching in different intercultural settings
- Various language teaching strategies
- Textbooks, dictionaries, glossaries
- Cognitive and affective teaching
- Assessment and testing

The official languages of the conference will be Estonian, English, German and Russian.

The conference will be held in the form of paper sessions and poster presentations.

Suggestions for additional themes are invited by 15 August 1994 by which date preliminary registration forms and requests for the second circular should also be returned.

Abstracts of about 200 words are expected by 1 October 1994.

The conference fee will be about US\$ 60. Payment on arrival.

Accommodation in university guest rooms or hotels. List of hotels will be enclosed with the second circular.

The Organizing Committee: Elve Pung (Chair)
Antidea Metsa, Anne Jänese, Eve Raeste,
Kersti Reppo, Eda Tammelo

Contact address:

University of Tartu
Language Centre
Ülikooli St. 18a
TARTU, Estonia EE2400

Phones: /+3727/ 435 267 (English, German)
/+3727/ 435 162 (Russian, Estonian)
/+3727/ 473 853 (Chair)
Fax: /+3727/ 435 440
E-mail: pung@physic.ut.ee

Registration form on p. 52.

4TH INTERNATIONAL N.E.L.L.E. CONFERENCE

Insbruck, September 22-25, 1994

Networking English Language Learning in Europe invites all teachers, students, teacher trainers, administrators, researchers and other persons concerned with English in Europe to its 4th International Conference, **Teaching English in a Multi-Cultural Europe.**

The Conference will have two main themes: Teacher Development and Action Research in a Multi-Cultural Europe. Papers, workshops, poster presentations, and demonstrations are invited in these areas. However, other topics will also be covered: Cross-/Multi-Cultural Teaching, Learner Independence, International Testing, English for Professional Purposes, Use of Literature in the Classroom, Minority and Gender Problems in EFL.

If you are interested in receiving more information and/or speakers' proposal forms about this event, we will gladly put your name on our Mailing List and send you the initial information pack.

Write to:

N.E.L.L.E. Conference Port-folio,
c/o Volkshochschule, Wolfgang Ridder,
Heeper Straße 37, D-33607 Bielefeld 1, Germany
Fax: +49 521 513431

THE TWELFTH INTERNATIONAL CONFERENCE ON HISTORICAL LINGUISTICS

Manchester, 13-18 August 1995

Plenary speakers include:

Ian Roberts, Barry Blake, Aditi Lahiri, Alice Harris, Susan Herring,
Paul Kiparsky, Anthony Kroch, Theo Vennemann, Elizabeth Traugott

Workshops include:

Changes in numeral systems
The lexicon and semantic change
Cross-linguistic evidence for syntactic change
The influence on the Hansa and Low German on European languages

For further information, please contact:

ICHL, Department of Linguistics, University of Manchester
Oxford Road, Manchester M13 0XS, UK
e-mail: ICHL1995@MAN.AC.UK

**TEXTS AND IDENTITIES
THE THIRD KENTUCKY CONFERENCE ON NARRATIVE**

OCTOBER 14 - 16, 1994
Department of Communication
University of Kentucky, Lexington

The theme of this year's Conference, **TEXTS AND IDENTITIES**, suggests topics for our discussions that focus on the ways in which individual and collective identities are created and maintained through narrative, both face to face and mediated. Again, we would like to bring together a wide range of interests, including linguistics, discourse and conversation analysis, language and social interaction, pragmatics, semiotics, and many others. We hope to attract scholars from many disciplines in the humanities and social sciences, such as literary history, philology, folklore, anthropology, linguistics, communication, women's studies and all others interested in narrative. Theoretical or methodological contributions are as welcome as case studies of narrative in context.

A registration fee of \$50.00 (\$15.00 for students) will pay for buffet lunches and refreshments. Included in the regular registration fee is a subscription to the conference volume, to be published by the University Press of America.

We are greatly pleased to announce two special conference events:

*Friday morning: **WORKSHOP ON BIOGRAPHICAL NARRATIVE**, conducted by Gerhard Riemann of the University of Kassel, Germany. (Separate fee of \$10)
(A limited number of places are available for the workshop. Places will be allocated on a first-come basis. A package of materials will be made available to participants who have registered for the workshop.)

*Saturday: **KEYNOTE ADDRESS: 'NARRATIVES IN ORDINARY CONVERSATION,'** by Susan Ervin-Tripp, University of California at Berkeley.

For further information, please contact:

Joachim Knuf, Conference Organizer
Department of Communication, 127 Grehan Building,
University of Kentucky, Lexington, KY 40506-0042, USA
tel.(606) 257-7805,
E-mail: jknuf@ukcc.uky.edu

**TENTH
COMPARATIVE GERMANIC SYNTAX WORKSHOP**
January 17-19, 1995
Catholic University of Brussels

CALL FOR PAPERS

Deadline for submission of abstracts: October 1, 1994

Abstracts are invited for 20 minute papers in all areas of Germanic syntax. The abstract should be at most ONE page long, in at least 12 point type and with one inch margins; references may be added on a separate sheet. Submit 5 anonymous copies, and one camera-ready copy with your name and affiliation. Enclose a card with your name, address, affiliation, telephone number, fax number, e-mail address, and the title of your paper. Send to:

CGSW 10
K.U.Brussel
Vrijheidslaan 17
B-1080 BRUSSELS
Belgium
Fax: +32 2 412 42 00

We regret that we cannot accept abstracts by e-mail or fax.
Acknowledgment of receipt of abstracts will only happen by e-mail.

Speakers will be partially reimbursed for their expenses. Information on registration and housing will be distributed in September. Further enquiries can be directed to the above address, or to haaam08@blekul11.bitnet.

Kesällä on aikaa...

■ **innostua italiasta**

Cari amici... 1-2
oppikirjat, äänitteet

■ **rakastua ranskan kieleen**

Chère Marianne 1-2
oppikirjat, äänitteet, opettajanoppaat

■ **päntätä portugalia**

Lusomania
alkeisoppikirja, äänite

■ **syventyä saksan saloihin**

Viel Spaß ja Über alle Mauern
- saksaa suggestopedisesti

■ **tutustua tanskan kieleen**

Undskyld, hvad sagde du?
oppikirja, äänite, sanakirja

■ **uppoutua unkarin opiskeluun**

Unkaria suomalaisille, Lisää unkaria suomalaisille
oppikirjat, äänite 1-osaan, kielioppi

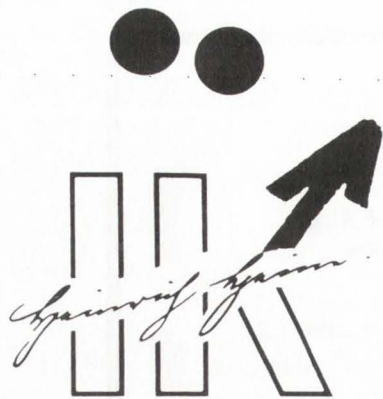
■ **tsekata tšekin alkeet**

Tšekkiä suomalaisille 1-2
oppikirjat, äänitteet

FINN LECTURA

Rautatieläisenkatu 6, 00520 HELSINKI
Puh. (90) 1502 348, fax (90) 1464 370

INSTITUT FÜR
INTERNATIONALE
KOMMUNIKATION

In Zusammenarbeit mit der

HEINRICH HEINE
UNIVERSITÄT
DÜSSELDORF

Hildebrandtstr. 4F
D-40215 Düsseldorf
Tel.: 0211/34 00 61
Fax: 0211/34 00 64

WIRTSCHAFTSDEUTSCH

Wirtschaftsdeutsch unterrichten

Linguistik des Wirtschaftsdeutschen;
Lehrmaterialien für Wirtschaftsdeutsch;
Themen und Lernziele; Übungsformen;
Erstellung von Unterrichtsmaterialien;
Tests und Prüfungen für Wirtschaftsdeutsch;
Unternehmensbesichtigungen

Termine und Ort auf Anfrage

11.-15.7.94,
22.-26.8.94
IHKDüsseldorf
570,- DM

Wirtschaftsbezogene Landeskunde

Wirtschaftliche Entwicklung der BRD;
Standortfaktoren; Unternehmenskultur
in der BRD; Die neuen Bundesländer; Werbe-
geschichte als Zeitgeschichte; Erstellung von
Lehrmaterialien/Planspielen; Wirtschafts-
zeitungen in der BRD; Betriebsbesichtigungen

25.-29.7.94
IHKDüsseldorf
570,- DM

Einführung in die praktische Betriebs- wirtschaftslehre für DaF-Dozenten

VWL und BWL; Wirtschaft und Börse;
Rechtsformen von Unternehmen; Bankwesen
in der BRD; Grundlagen des Außenhandels;
Marketing; Unternehmensaufbau und
-organisation; Führungsstile; Joint-venture;
Personalwesen; Wirtschaftswissenschaftliche
Basisliteratur; Unternehmensbesichtigungen

18.-22.7.94
IHKDüsseldorf
570,- DM

September

- 1.-5.9. **Contemporary Topics in Computational Linguistics**
Varna Contact: Mr Nikolai Nikolov, P.O. Box 20, Incoma, 9700 Shumen, Bulgaria
e-mail: RUSLAN@CSLAB.KAIST.AC.KR
- 2.-3.9. **XVII Fonetikan päivät**
Tampere Contact: XVIII Fonetikan päivät, Suomen kielen ja yleisen kielitieteen laitos,
Tampereen yliopisto, PL 607, 33101 Tampere, Finland; tel. 931-215 6114
- 2.-4.9. **Workshop "Discourse, Grammar, and Grammaticalization"**
Mekrijärvi Contact: Anneli Sarhimaa, Suomen kielitieteellinen yhdistys, Joensuun yliopisto,
Englannin kieli, PL 111, 80101 Joensuu, Finland; tel. 973-151 4552
- 2.-5.9. **Fifth Symposium on Logic and Language**
Hungary Contact: Jeffrey Goldberg (Rm 119), Linguistics Research Institute, P.O. Box 19,
H-1250 Budapest, Hungary; e-mail: GOLDBERG@NYTUD.HU
- 4.-9.9. **Congress of Societas Linguistica Europaea**
Firenze "I dialetti nell'Europa che cambia"
Contact: A. Nocentini, Dipt. di Linguistica, Università degli Studi di Firenze,
Piazza Brunelleschi 4, I-50121 Firenze, Italy
- 8.-10.9. **The Fourth Annual Conference of EUROSLA (European Second Language Association)**
Aix-en-Provence Contact: Dr Daniel Veronique, Centre des Lettres et Sciences Humaines, 29, avenue
Robert Schuman, 13621 Aix-en-Provence, France
- 12.-15.9. **2nd ESCA/IEEE Workshop on Speech Synthesis**
New Paltz Contact: ESCA/IEEE Workshop, AT&T Bell Laboratories, 600 Mountain Avenue,
Rm 2D-451, Murray Hill, NJ 07974-0636, USA; e-mail: SYNTH@RESEARCH.ATT.COM
- 14.-16.9. **International Conference on New Methods in Language Processing**
Manchester Contact: NeMLaP, Centre for Computational Linguistics, UMIST, Sackville Street,
Manchester, UK; e-mail: NEMLAP@CCL.UMIST.AC.UK
- 15.-17.9. **27th Annual Meeting of the British Association for Applied Linguistics (BAAL)**
Leeds Contact: Lynne Cameron, BAAL, International Education, School of Education,
University of Leeds, Leeds LS2 9JT, UK
- 16.-17.9. **International Workshop on Phonological Structure**
Durham Contact: IWPS Coordinators, Department of Linguistics and English language,
University of Durham, Elvel Riverside, Durham DH1 3JT, UK
e-mail: DURHAM.LINGUIST@DURHAM.AC.UK
- 19.-24.9. **8th International Conference on English Historical Linguistics**
Edinburgh Contact: Prof. Charles Jones, Department of English, University of Edinburgh, David
Hume Tower, George Square, Edinburgh EH8 9JX, UK
- 20.-24.9. **Second International Conference on Quantitative Linguistics (QUALICO -94)**
Moscow Contact: Anatoliy A. Polikarpov, Dept. of Theoretical and Computational Linguistics,
Moscow State University, Moscow 117899, Russia
e-mail: COMM-PUB@COMLAB.VEGA.MSK.SU
- 21.-22.9. **Naistutkimusseminaari**
Tampere "Onko olemassa feminististä germanistista kielen ja kirjallisuuden kielen tutkimusta?"
Contact: Marja-Leena Piitulainen, Tampereen yliopisto, Filologian laitos I, Germaanimen
filologia, PL 607, 33101 Tampere; puh. 939-2156 3148

- 21.-23.9.
Trier **25. Jahrestagung der Gesellschaft für Angewandte Linguistik (GAL) e.V.**
"Sprache: Verstehen und Verständlichkeit"
Contact: Prof. Dr. Bernt Spillner, Universität Duisburg, D-47048 Duisburg, Germany
- 22.-25.9.
Insbruck **4th International N.E.L.L.E. Conference**
"Teaching and Learning English in a Multi-Cultural Europe"
Contact: N.E.L.L.E.-Conference Port-folio, c/o Volkshochschule, Wolfgang Ridder, Heeper Str. 37, D-33607 Bielefeld 1, Germany
- 26.-28.9.
Paris **Colloque de Centre National de la Recherche Scietifique**
"Terrain et théorie en linguistique"
Contact: Section 34 du Comité National du CNRS-EHESS 54, Boulevard Raspail, F-75270 Paris CX 06, France
- 26.-30.9.
Sevilla **X Congreso de Lenguajes Naturales y Lenguajes Formalesi**
Contact: Carlos Martin Vide, Apartado de Correos 37 077, 08080 Barcelona, Spain
e-mail: CMARTIN@TRIVIUM.GH.UB.ES
- 28.-30.9.
Wien **2. Konferenz "Verarbeitung natürlicher Sprache" (KONVENS 94)**
"Das Lexicon in der Sprachverarbeitung"
Contact: Gerda Helscher, Österreichische Gesellschaft für Artificial Intelligence, Postfach 177, A-1014 Wien, Österreich; e-mail: SEC@AI.UNIVIE.AC.AT
- 28.9.-1.10.
Vaasa **Second European Conference on Immersion**
"Teaching and Second Language Acquisition"
Contact: Tina Young, Course Administrator, Continuing Education Centre, University of Vaasa, P.O. Box 700, SF-65101 Vaasa, Finland; tel. +358-61-324 84 62
e-mail: TINA.YOUNG@UWASA.FI
- 28.9.-1.10.
Leipzig **6. Deutscher Slavistentag**
Contact: W. Sperber/VI. Deutscher Slavistentag, Universität Leipzig, Sektion teoretische und angewandte Sprachwissenschaft, Bereich Slavistik i.G., Augustusplatz 9, D-04109 Leipzig, Germany
- 30.9.-2.10.
Vöyri **Germanistische Forschung zum literarischen Text. 6. internationale Arbeitstagung**
Contact: Universität Vasa, Institut für Deutsche Sprache und Literatur, PL 297, FIN-65101 Vaasa, Finland; tel.: +358-61-324 81 30
- 30.9.-2.10.
Columbia **Eastern Conference on Linguistics (ESCOL '94)**
Contact: ESCOL '94, Linguistics Program, University of South Carolina, Columbia, SC 29208, USA; e-mail: ESCOL94@UNIVSCVM.BITNET
- 31.9.-2.10.
Ithaca **NEALL (The North East Association for Learning Laboratories) Conference 1944**
"The INTERNET Superhighway - How to get into the Fast Lane"
Contact: NEALL, Carnegie Language Centre, St. Lawrence University, Canton NY 13617, USA; e-mail: DLAL@SLUMUS.EDU

October

- 6.-9.10.
Montreal **Second Language Research Forum 1994 (SLRF)**
"Perspectives on Input in L2 Acquisition"
Contact: SLRF 1994 Symposia, Department of Linguistics, McGill University, 1001 Sherbrooke St., W., Montreal, Quebec H3A 1G5, Canada
e-mail: F3SL@MUSICB.MCGILL.CA
- 7.-9.10.
Tampere **11th Oral Skills Workshop**
"Developing Intercultural Sensitivity"
Contact: Nancy Aalto, Tampere University Language Centre, PL 607, 33101 Tampere, Finland; fax: +358 31 215 6464

- 13.-15.10. **4th Conference on Applied Natural Language Processing**
Stuttgart
Contact: Paul Jacobs (ANLP -94), Institute for Research in Cognitive Science, 3401 Walnut St., Suite 400C, Rm. 420, Philadelphia, PA 19104-6228, USA
e-mail: PJACOBS@UNAGI.CIS.UPENN.EDU
- 14.-15.10. **Tredje sammankomsten för beskrivningen av svenskan i Finland**
Helsinki
"Svenskt teaterspråk i Finland"
Contact: Jan Lindström, Institutionen för nordiska språk och nordisk litteratur, PB 4, 00014 Helsingfors universitet, Finland; tel. 90-191 3007
e-mail: JLINDSTR@WALTARI.HELSINKI.FI
- 14.-15.10. **Mid-America Linguistics Conference**
Lawrence
Contact: Frances Ingemann, Linguistics Department, University of Kansas, Lawrence, Kansas 66045, USA; e-mail: FING@UKANVM.BITNET
- 14.-16.10. **The Third Kentucky Conference on Narrative**
Lexington
"Texts and Identities"
Contact: J. Knuf, Conference Organizer, College of Communication and Information Studies, University of Kentucky, 127 Grehan Building, Lexington, KY 40506-0042, USA
- 21.-22.10. **International Conference of Applied Linguistics**
Tallinn
"Teaching English: Conversations with Linguists and Language Teachers"
Contact: The Conference Organising Committee, Department of English, Tallinn Pedagogical University, 25 Narva Road, Tallinn EE0100, Estonia
- 21.-23.10. **23rd Annual Meeting of the Linguistic Association of the Southwest**
Houston
"Minority Languages and Contact Varieties"
Contact: G. D. Bills, Executive Director, LASSO, Department of Linguistics, University of New Mexico, Albuquerque, NM 87131-1196, USA
e-mail: GBILLS@BOOTES.UNM.EDU
- 21.-23.10. **Western Conference on Linguistics (WECOL '94)**
Los Angeles
Contact: WECOL '94, Department of Linguistics, University of California, Los Angeles, 405 Hilgard Ave, Los Angeles, CA 90024, USA; e-mail: WECOL@COGNET.UCLA.EDU
- 24.-28.10. **Lateinamerikanischer Germanistenkongress**
Mexico City
"So nah - so fern: Sprach-, Literatur- und Kulturkontakte zwischen Lateinamerika und dem deutschsprachigen Europa"
Contact: Secretaría de la ALEG, Departamento de Alemán, CELE UNAM, Ciudad Universitaria, Apdo. Postal 70-442, Mex-04510, México, D.F., México
- 27.-29.10. **28th International Conference of Società di Linguistica Italiana**
Palermo
"Linguaggio e cognizione"
Contact: F. Lo Piparo, Fac. di Lettere e Filosofia, Viale delle Scienze, I-90100 Palermo, Italy
- 28.-29.10. **Thought Processes and Linguistic Realisations in Academic Discourse in Europe**
Rome
Contact: Prof. Paola Evangelisti, Dipartimento di Linguistica, Via del Castro Pretorio 20, 00185 Roma, Italy
- 28.-29.10. **18th Annual Meeting of the Atlantic Provinces Linguistic Association (APLA)**
Saint John
"Micro-Parametric Syntax (Dialect Variation in Syntax)"
Contact: V. Motapanyane, University of New Brunswick, P.O.Box 5050, Saint John, NB, Canada E2L 4L5; e-mail: MOTA@UNB.CA

November

- 3.-5.11. **Tromsø Language and Gender Conference**
Tromsø
Contact: Tove Bull, School of Languages and Literature, University of Tromsø, N-9037 Tromsø, Norway

- 4.-6.11. **19th Annual Boston University Conference on Language Development**
 Boston "First and Second Language Acquisition"
 Contact: Boston University, Conference on Language Development, 138 Mountfort St., Boston, MA 02215, USA; e-mail: LANGCONF@LOUIS-XIV.BU.EDU
- 11.-12.11. **AFinLA:n syysseminariumi/AFinLA Autumn Symposium**
 Joensuu "Kielten väliset kontaktit"
 Contact: Pekka Hirvonen, AFinLAN syysseminariumi 1994, Vieraiden kielten laitos, Joensuun yliopisto, PL 111, 80101 Joensuu, Finland; puh. 973-252 4335
 e-mail: HIRVONEN@JOYL.JOENSUU.FI
- 11.-12.11. **XV Symposium on Spanish and Portuguese Bilingualism**
 New Brunswick Contact: Tom Stephens, XV Symposium on Spanish and Portuguese Bilingualism, Dept. of Spanish and Portuguese, Rutgers University, New Brunswick, NJ 08903-0270, USA
 e-mail: STEPHENS@ZODIAC.RUTGERS.EDU
- 11.-13.11. **Conceptual Structure, Discourse and Language Conference**
 San Diego Contact: CSDL, Department of Linguistics 0108, 9500 Gilman Drive, UCSD, La Jolla, CA 92093, USA; e-mail: CSDL@BEND.UCSD.EDU
- 12.-14.11. **International Conference "Machine Translation Ten Years On"**
 Cranfield Contact: Douglas Clarke, SME, TALK Group, Cranfield University, Cranfield, Bedford MK43 0AL, UK; e-mail: A.VELLA@CRANFIELD.AC.UK
- 14.-16.11. **4th International Clinical Phonetics and Linguistics Association (ICPLA) Symposium**
 New Orleans Contact: Prof. T.W. Powell, Department of Communication Disorders, Louisiana State University Medical Centre, 1900 Gravier Street, New Orleans, LA 70112, USA
 e-mail: TPOWEL@NOMVS.LSUMC.EDU
- 17.-18.11. **6th National Research Seminar: "Voicing Gender"**
 Tampere Contact: Yvonne Hyrynen, Department of English, University of Tampere, PL 607, 33101 Tampere, Finland; tel. 931-215 6135
- 17.-20.11. **American Association for the Advancement of Slavic Studies**
 Philadelphia Contact: AAASS, Stanford University, 128 Encina Commons, Stanford, CA 94305-6029, USA
- 18.-20.11. **American Council on the Teaching of Foreign Languages (ACTFL) with American Association of Teachers of German**
 Atlanta Contact: ACTFL, 6 Executive Plaza, Yonkers, New York 10701-6801, USA
- December
- 1.-3.12. **Conference on Anaphoric Relations and (In)coherence**
 Antwerp Contact: Walter De Mulder, Anaphoric Relations and (In)coherence, UIA-ROM, Universiteitsplein 1, B-2610 Wilrijk, Belgium
- 2.-4.12. **The First International Colloquium on Deixis: "Language, Space, and Identity"**
 Lexington Contact: Joachim Knuf, Department of Communication, 127 Grehan Building, University of Kentucky, Lexington, KY 40506-0042, USA; e-mail: JKNUF@UKCC.UKY.EDU
- 3.-4.12. **Workshop on Compound Nouns**
 Geneve "Multilingual Aspects of Nominal Composition"
 Contact: Pierrette Bouillon, ISSCO, University of Geneve, 54 rte des Acacias, CH-1227 Geneve, Switzerland
- 19.-21.12. **International Workshop for Computational Semantics**
 Tilburg Contact: Peggy Bartens, Institute for Language Technology and Artificial Intelligence, PO Box 90153, 5000 LE Tilburg, The Netherlands
 e-mail: COMPUTATIONAL.SEMANTICS@KUB.NL

- 20.-22.12. **International Conference on Arabic Linguistics**
Cairo
Contact: Dr. Alaa Elgibali, Arabic Language Institute, The American University in Cairo,
113 Sharia El Qasr El Eini, Cairo, Egypt; e-mail: ELGIBALI@EGAUCACS.BITNET
- 27.-30.12. **Annual Conference of the Modern Language Association of America (MLA)**
New York
Contact: MLA, 10 Astor Place, New York, NY 10003-6981, USA

1995

- 17.-19.1. **10th Comparative Germanic Syntax Workshop**
Brussels
Contact: CGSW, K. U. Brussels, Vrijheidslaan 17, B-1080 Brussels, Belgium
- 25.-27.1. **The Holland Institute for Generative Linguistics (HIL) Phonology Meeting**
Amsterdam
Contact: HILP2, c/o Norval Smith, The University of Amsterdam, Spuistraat 210,
1012 VT Amsterdam, The Netherlands; e-mail: HILP2@ALF.LET.UVA.NL
- 31.1.-3.2. **International Conference "Linguistics by the End of the 20th Century:
Achievements and Perspectives"**
Moscow
Contact: Linguistics-XX Organizing Committee, Philological Faculty, Room 953,
1 Humanities Building, Moscow Lomonosov State University (MGU), 119899 Moscow,
Russia; e-mail: XXLING@LOGOS.MSU.SU
- 24.-26.2. **Fifth Annual Meeting on Semantics and Linguistic Theory (SALT 5)**
Austin
Contact: SALT 5 Committee, Dept. of Linguistics, University of Texas at Austin,
TX 78712-1196, USA; e-mail: LIGK417@UTXVMS.CC.UTEXAS.EDU
- 2.-4.3. **6. Göttinger Fachtagung "Fremdsprachenausbildung an der Universität"**
Göttingen
Contact: Klaus Vogel, Universität Göttingen, Sprachlehrzentrum, Weender Landstr. 2,
D-37073 Göttingen, Germany
- 3.-5.3. **The University of Illinois Interdisciplinary Conference on French Studies**
Urbana
Contact: Conference Organizers, Department of French, 707 South Mathews Avenue,
Urbana, Illinois 61801, USA; e-mail: WHASSAN@EXA.CSO.UIUC.EDU
- 24.-25.3. **Femte symposiet om Nordens språk som andraspråk**
Jyväskylä
Contact: Maisa Martin, Language Centre, University of Jyväskylä, P.O. Box 35,
40531 Jyväskylä, Finland; tel. 941-603 755
- 24.-25.3. **Language Teaching, Culture and Learner**
Tartu
Contact: Elve Pung, University of Tartu, Language Centre, Ülikooli St. 18a, Tartu,
Estonia EE2400; e-mail: PUNG@PHYSIC.UT.EE
- 28.3.-1.4. **TESOL '95: the 29th Annual Convention and Exposition**
Long Beach
"Building Futures Together"
Contact: TESOL '95 Convention Department, 1600 Cameron St., Suite 300, Alexandria,
VA 22314-2751, USA
- 31.3.-3.4. **Conference of the Association of Language Learning (ALL)**
York
"Language World"
Contact: ALL, C. Wilding, 16 Regent Plaza, Rugby CV21 2PN, UK
- 6.-8.4. **Functionalism/Formalism. 23rd Annual UWM Linguistics Symposium**
Milwaukee
Contact: E. Moravcsik, '95 UWM Symposium, Department of Linguistics, University of
Wisconsin-Milwaukee, Milwaukee, WI 53201-0413, USA
e-mail: EDITH@CONVEX.CSD.UWM.EDU
- 6.-9.4. **First International Conference in Contrastive Semantics and Pragmatics**
Brighton
Contact: The Language Centre, University of Brighton, Falmer, Brighton BN1 9PH, UK
e-mail: KMJ@UK.AC.BTON.VMS

- 19.-22.4.
Maastricht **2nd International Maastricht - Łódź Duo Colloquium**
"Practical Aspects of Translation and Interpreting"
Contact: Dr. M. Thelen, Rijkshogeschool Maastricht, Faculty of Translating and Interpreting, P.O. Box 964, 6200 AZ Maastricht, The Netherlands
- 19.-22.4.
Brisbane **2nd Conference of PACLING (Pacific Association of Computational Linguistics)**
Contact: Hongliang Qiao, Centre for Language Teaching and Research, The University of Queensland, Queensland 4072, Australia; e-mail: QIAO@LINGUA.CLTR.UQ.OZ.AU
- 24.-28.4.
Eichstätt **8th International Colloquium on Latin Linguistics**
Contact: Dr. Friedrich Heberlein, Department of Classics, Katolische Universität, Universitätsallee 1, D-85071 Eichstätt, Germany
e-mail: SLAO19@KU-EICHSTAETT.D400.DE
- June 1995
Jyväskylä **16th Summer School of Linguistics**
Contact: Kari Sajavaara, English Department, University of Jyväskylä, P.O. Box 35, 40351 Jyväskylä, Finland; e-mail: SAJAVAAR@JYLK.JYU.FI
- 9.-11.6.
Helsingör **3rd International Conference on Language Teaching, Translation and Interpreting**
Contact: C. Bollerup, Centre for Translation Studies and Lexicography, University of Copenhagen, Njalsgade 96, DK-2300 Copenhagen, Denmark
- 22.-24.6.
Singapore **Asian Reading Congress: Literacy and Bilingualism in Asia**
Contact: Ms. Koshu Lulla, ARC 1995 Conference Secretariat, c/o Tele-Temps Pte Ltd., 1002 Toa Payoh Industrial Park #06-1475, Singapore 1231
- 17.-21.7.
Albuquerque **4th International Cognitive Linguistics Conference**
Contact: Sherman Wilcox/ICLA95, Department of Linguistics, University of New Mexico, Albuquerque, NM 87131, USA
- 19.-24.7.
Beijing **22nd International Systemic Functional Congress**
Contact: Prof. Hu Zhaunglin, Department of English, Peking University, Beijing, 100871, China
- 24.-28.7.
Albuquerque **Conference on Functional Approaches to Grammar**
Contact: T. Givon, Linguistics Dept., University of Oregon, Eugene, OR 97403, USA
e-mail: TGIVON@OREGON.UOREGON.EDU
- 4.-7.8.
Stanford **American Association of Teachers of German with Internationaler Deutschlehrerverband**
Contact: AATG, 112 Haddontowne Court #104, Cherry Hill, NJ 08034, USA
- 10.-15.8.
Jyväskylä **8th International Congress for Fenno-Ugric Studies (FU 8.)**
Contact: Heikki Leskinen, Department of Finnish, University of Jyväskylä, PL 35, 40351 Jyväskylä, Finland; tel. 941-601 441
- 13.-18.8.
Manchester **The Twelfth International Conference on Historical Linguistics**
Contact: ICHL, Department of Linguistics, University of Manchester, Oxford Road, Manchester M14 0XS, UK; e-mail: ICHL1995@MAN.AC.UK
- 13.-19.8.
Stockholm **XIIIth International Congress of Phonetic Sciences (ICPhS 95)**
Contact: ICPhS 95, c/o Congrex, P.O. Box 5619, S-114 86 Stockholm, Sweden
e-mail: CONGREG@ASK.SE
- 13.-19.8.
Vancouver **IX. IVG (Internationale Vereinigung für Germanistische Sprach- und Literatur-Wissenschaft) Weltkongress**
"Alte Welten - Neue Welten: Sprache und Literatur in Zeiten soziokultureller Umbrüche"
Contact: Dr. Michael Batts, 8414 Granville Street, Dept. 33, Vancouver, BC, Canada V6P 4Z9

- 29.8.-2.9.
Vienna **10th European Symposium on Languages for Special Purposes (LSP '95)**
"Multilingualism in Specialist Communication"
Contact: Gerhard Budin, University of Vienna Infoterm, tel: ++43-1-26 75 35 310;
fax: ++43-1-216 32 72
- 22.-24.9.
Lódz **2nd International Maastricht - Lódz Duo Colloquium**
"Theoretical Aspects of Translation and Interpreting"
Contact: Prof. B. Lewandowska-Tomaszczyk, Institute of English Studies, University of
Lódz, Ul. Kosciuszki 65, PL-90514 Lódz, Poland
e-mail: SAJEANFA@PLUNLO51.BITNET
- 18.-20.11.
Anaheim **ACTFL (American Council on the Teaching of Foreign Languages) Annual Convention**
Contact: ACTFL, 6 Executive Plaza, Yonkers, NY 10701-6801, USA

1996

- 15.-19.7.
Sydney **23rd International Systemic Functional Congress**
Contact: Di Slade, Center for Language and Literacy, School of Adult and Language
Education, Faculty of Education, University of Technology, Sydney, P.O. Box 123,
Broadway, 2007, New South Wales, Australia; e-mail: D.SLADE@UTS.EDU.AU
- 2.-3.8.
Tampere **AILA '96 Pre-Conference Workshops**
Contact: Liisa Löfman, University of Tampere Language Centre, PO Box 607,
SF-33101 Tampere, Finland; e-mail: KKLILLO@UTA.FI
- 4.-9.8.
Jyväskylä **11th World Congress of Applied Linguistics - AILA '96**
"Applied Linguistics Across Disciplines"
Contact: Prof. Kari Sajavaara, Department of English, University of Jyväskylä,
PL 35, SF-40351 Jyväskylä, Finland; e-mail: SAJAVAAR@JYLK.JYU.FI
- August
Jyväskylä **XIIIe Congrès des Romanistes Scandinaves**
Contact: Auli Poutanen, Department of Romance and Classical Languages, University of
Jyväskylä, 40351 Jyväskylä, Finland; tel. 941-601 404

Kongressikalenteri ottaa mielellään vastaan tietoja tulevista tapahtumista.
Yhteyshenkilö: Helena Valtanen, e-mail: VALTANEN@JYU.FI,
fax: 941-603 521

"Congress Calendar" welcomes information on upcoming events. Please
contact Helena Valtanen, e-mail: VALTANEN@JYU.FI, fax: 941-603 521

11th Oral Skills Workshop

REGISTRATION FORM

NAME _____

MAILING ADDRESS _____

TELEPHONE NUMBER _____

FAX NUMBER _____

E MAIL ADDRESS _____

PLACE OF WORK _____

TEACHER OF (language) _____

I plan to stay at Hotel Rantasipi Yes No

Date _____ Signature _____

Please return this form as soon as possible to

Nancy Aalto
Tampere University Language Center
PL 607
33101 Tampere

Fax: +358 31 215 6464

PREREGISTRATION:

Send this form by **June 30, 1994** to:

Marit Strand
Department of English
P.O. Box 4 (Hallituskatu 11)
FIN-00014 University of Helsinki

Interdisciplinary seminar on discourse analysis
University of Helsinki
September 8-9, 1994.

Name: _____

Affiliation: _____

Address: _____

Tel/Fax: _____

E-mail: _____

Are you a staff member or a postgraduate student at the University of Helsinki? _____

If you are intending to give a paper, please give its provisional title (and the send the abstract to the same address by July 15th, 1994)

Title: _____

Please return to the Congress Secretariat: AILA 96/Ms Taru-Maija Heilala
 Jyväskylä Congresses, University of Jyväskylä, P.O.Box 35, FIN-40351 Jyväskylä, Finland

PREREGISTRATION FORM FOR AILA 96

Family name		Given name		Mr ☐	Ms ☐
☐ Dr	☐ Professor	Affiliation			
☐ Researcher	☐ Student				
☐ Other					
Mailing address					
Postal code and city			Country		
Telephone		Telefax		E-mail	
I am interested in a ☐ pre- ☐ post-congress tour ☐ to Lapland ☐ to St.Petersburg					
a ☐ pre- ☐ post-language course in Finnish					
My presentation will be in the field of					☐ I am only interested in participation
I prefer receiving the Congress material					
☐ printed		☐ on a diskette		☐ via E-mail	

SECOND EUROPEAN CONFERENCE ON IMMERSION: TEACHING AND SECOND LANGUAGE ACQUISITION

Vasa/Vaasa, Finland
September, 28th - October, 1st 1994

REGISTRATION FORM Please use a typewriter

Surname: _____

First name(s): _____

Institution: _____

Title: _____

Mailing Address: _____

E-mail address: _____

Telephone number: _____

Fax number: _____

I would like to present my work at a poster session and include the proposed text for approval:

Title: _____

Please return this form by the 31st of August, 1994 to

European Institute of Immersion Teaching
c/o University of Vaasa
P.O.Box 700 SF-65101 Finland
fax +358-61-312 2521

SECOND EUROPEAN CONFERENCE ON IMMERSION: TEACHING AND SECOND LANGUAGE ACQUISITION

September, 28th - October, 1st, 1994
Vasa/Vaasa, Finland

ACCOMMODATION RESERVATION FORM

Please reserve the following accommodation for me:

double room

single room

at

Hotel Silveria

Hostel Tekla

Hotel Royal Waasa

Accompanying persons: _____

Date of arrival: _____

Date of departure: _____

Please return this form by the 31st of August 1994 to

European Institute of Immersion Teaching
c/o University of Vaasa
P.O.Box 700 SF - 65101 VAASA, FINLAND
fax +358-61-312 25 21

ANMELDEFORMULAR

Hiermit melde ich mich zum Seminar "Computergestützter
Deutschunterricht" an, daß vom 30.9. - 1.10.1994 in Helsinki stattfindet.

.....
Name

.....
Vorname

.....
Dienstanschrift

.....
Telefon

.....
Privatanschrift

.....
Telefon

Die Teilnahmegebühr von 30,- mk

.....
Datum

.....
Unterschrift

Anmeldeschluß ist der 16.9.1994 bei:

Tuija Männikkö
Wirtschaftsuniversität Helsinki
Sprachabteilung
Runeberginkatu 14-16
00100 Helsinki
Tel.: 90-4313 334
Fax: 90-4313 682

PREREGISTRATION FORM

Methodology Conference of the Language Centre, University of Tartu
Tartu, 24 -25 March 1995

LANGUAGE TEACHING, CULTURE AND LEARNER

NAME: _____

AFFILIATION: _____

ADDRESS (office): _____

PHONE: _____

FAX: _____

E-MAIL: _____

(home): _____

PHONE: _____

I am interested in getting further information (circle)

yes

no

I intend to participate without a contribution

yes

no

I intend to make a presentation (20 min.)

yes

no

I intend to present a poster

yes

no

I need accommodation

yes

no

I prefer (please underline) university guest rooms, hotel

yes

no

The tentative title of my presentation (poster) is _____

The language of my presentation is _____

Abstracts _____

Please return this form to:

Dr. Elve Pung

University of Tartu, Language Centre

Ülikooli St. 18a

Tartu, Estonia EE2400

Tilaan Kielikeskustelua-lehden
vuodeksi 1994 (100 mk/vuosikerta)

_____ kpl

Nimi: _____

Osoite: _____

Jyväskylän yliopisto

Korkeakoulujen kielikeskus

PL 35

40351 JYVÄSKYLÄ

2

Jyväskylän yliopisto
Korkeakoulujen kielikeskus
PL 35
40351 JYVÄSKYLÄ

ISSN 1236-1771
Jyväskylän yliopistopaino
Kansi: Kirjapaino Kari ky
1994